

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ
КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ (КОРОТКИЙ)

для студентів спеціальностей 7/8.030510.01 «Товарознавство та комерційна діяльність», 7/8.030510.02 «Товарознавство та експертиза в митній справі»,
7/8.030510.03 «Експертиза товарів та послуг»,
7/8.030510.04 «Управління якістю та безпечністю товарів»
товарознавчого факультету

Харків 2012

Методичні вказівки затверджено на засіданні кафедри устаткування підприємств харчування, протокол №9 від 13.02.2012 р.

Зав. кафедри _____ д.т.н., проф. Г.В. Дейниченко

(підпис)

Схвалено науково-методичною комісією товарознавчого факультету, протокол засідання № _____ від «_____» _____ 2012р.

Голова комісії _____ д. т. н., проф. В.О. Коваленко

(підпис)

Рецензент: доц. О.Є. Загорулько

ВСТУП

У сучасному світі об'єкти права інтелектуальної власності відіграють значну роль у забезпеченні конкурентоспроможності товарів та послуг і стають, таким чином, вирішальним чинником економічного розвитку. Будучи введеними у цивільний обіг, вони приносять підприємству додатковий прибуток. Поставлені на бухгалтерський облік як нематеріальні активи, ці об'єкти суттєво збільшують вартість активів підприємства (бізнесу). Але якщо в розвинених країнах близько 50% активів підприємств складають права на об'єкти інтелектуальної власності, то в Україні цей показник менше 1%. Тому в підприємців України є великий і ще не використаний резерв для завоювання ринку, отримання значного прибутку, розвитку інноваційних процесів. Це стосується не лише великих, а й малих і середніх підприємств.

Курс «Інтелектуальна власність» є важливою складовою підготовки студентів за спеціальностями 7/8.030510.01 «Товарознавство та комерційна діяльність», 7/8.030510.02 «Товарознавство та експертиза в митній справі», 7/8.030510.03 «Експертиза товарів та послуг», 7/8.030510.04 «Управління якістю та безпечністю товарів».

Завдяки вивченню дисципліни студенти повинні вміти визначити:

- основні поняття системи правової охорони інтелектуальної власності;
- складові міжнародної системи охорони інтелектуальної власності;
- складові системи інтелектуальної власності в Україні;
- інтелектуальну власність в нормах загального законодавства України;
- об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності;
- вартість права на об'єкти інтелектуальної власності;
- процедуру захисту прав інтелектуальної власності у разі їх порушення.

Все це сприяє підготовці майбутніх спеціалістів високого професійного рівня та забезпечує захист державних економічних інтересів незалежної України.

Метою вивчення курсу „Інтелектуальна власність” є забезпечення інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності.

Об'єктом вивчення дисципліни є сукупність норм, що регулюють суспільні відносини у сфері інтелектуальної діяльності та інтелектуальної власності.

Опорні конспекти являють собою стисле викладання лекційного матеріалу із використанням схематичних зображень деяких питань тем. Таке подавання інформаційного матеріалу дозволяє студентам краще сприймати і системно засвоювати спеціальні знання рухаючись від узагальненого матеріалу до більш простого.

Лекція №1. Тема: *Вступ в інтелектуальну власність та система інтелектуальної власності*

1. Інтелектуальна власність як результат творчої діяльності
2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності
3. Система законодавства України про інтелектуальну власність
4. Міжнародна система інтелектуальної власності

Рекомендована література для вивчення теми: [1]; [3]; [4]; [5, Т.1].

Інтелектуальна власність (ІВ) - це права на результати творчої праці.

Права інтелектуальної власності

Особисте немайнове право

(належить творцю, тобто фізичній особі)

До нього відносяться: право на визнання людини творцем (автором, виконавцем, винахідником тощо) об'єкта права інтелектуальної власності; право перешкоджати будь-якому посягання на право інтелектуальної власності, здатному завдати шкоди честі чи репутації творця об'єкта права інтелектуальної власності; інші особисті немайнові права інтелектуальної власності, встановлені законом стосовно певного об'єкта права інтелектуальної власності. Особисте немайнове право невід'ємне від автора і діє без обмежень у часі

Особисте майнове право

(належить як творцю, так і іншій фізичній чи юридичній особі)

До майнового права відносяться: право на використання об'єкта права інтелектуальної власності; виключне право дозволити використання об'єкта права інтелектуальної власності; виключне право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта права інтелектуальної власності, у тому числі забороняти таке використання; інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом. Особисте майнове право має часові та територіальні обмежень

Об'єкти права інтелектуальної власності (ОПІВ)

Об'єкти промислової власності

- ▶ Винаходи
- ▶ Корисні моделі
- ▶ Промислові зразки
- ▶ Торгівельні марки (знаки для товарів і послуг)
- ▶ Графічні зазначення
- ▶ Фірмові найменування

Об'єкти авторського права і суміжних прав

- ▶ Літературні твори
- ▶ Художні твори
- ▶ Комп'ютерні програми
- ▶ Бази даних
- ▶ Виконання творів
- ▶ Фонограми та відеограми
- ▶ Передачі організацій мовлення

Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності

- ▶ Сорти рослин
- ▶ Породи тварин
- ▶ Топографії інтегральних мікросхем
- ▶ Комерційні таємниці
- ▶ Наукові відкриття
- ▶ Раціоналізаторські пропозиції

Суб'єкти права інтелектуальної власності - творець ОПІВ та інші особи яким належать особисті немайнові та / або майнові права інтелектуальної власності

Законодавча база України відносно ІВ складається

Конституція України

Кодекси України

Спеціальні закони

Кодекси
України

- Цивільний кодекс
- Цивільний процесуальний кодекс
- Господарський кодекс
- Господарський процесуальний кодекс
- Кримінальний процесуальний кодекс
- Кодекс про адміністративні правопорушення
- Митний кодекс

Спеціальні закони

- «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»
- «Про охорону прав на промислові зразки»
- «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»
- «Про охорону прав сорти рослин»
- «Про охорону прав на зазначення походження товарів»
- «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем»
- «Про авторське право і суміжні права»
- «Про захист від недобросовісної конкуренції»
- «Про захист від економічної конкуренції»
- «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм»
- «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування»

Найважливіші угоди міжнародної системи ІВ:

- Паризька конвенція про охорону промислової власності;
- Договір про патентну кооперацію (РСТ);
- Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків;
- Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію
- Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків
- Локарнська угода про заснування міжнародної класифікації промислових зразків
- Міжнародна конвенція про охорону селекційних досягнень;
- Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів для цілей патентної процедури;
- Угода між Урядом України і Урядом Російської Федерації про співробітництво у сфері охорони промислової власності;
- Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків;
- Ніццька угода про міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків
- Віденська угода про заснування міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків для товарів
- Договір про закони з торговельних марок
- Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів
- Всесвітня конвенція про авторське право;
- Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (Римська конвенція);
- Конвенція про охорону інтересів виробників фонограмм;
- Договір ВОІВ з виконання і фонограм;
- Договір ВОІВ про авторське право;
- Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники;
- Угода про співробітництво у сфері авторського права і суміжних прав.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ТЕМИ

1. На які групи умовно можна поділити законодавство України, яке містить норми щодо охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності?
2. На чому базується законодавство України з питань інтелектуальної власності?
3. Які закони належать до спеціального законодавства у сфері охорони інтелектуальної власності?
4. Що Ви розумієте під терміном „право інтелектуальної власності“?
5. Ви розумієте під терміном „право промислової власності“?
6. Яка система органів інтелектуальної власності в Україні?
7. Що належить до об'єктів інтелектуальної власності?
8. Яка існує система органів управління у сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні?
9. Як виникло та розвивалось поняття інтелектуальної власності?

1. Поняття, основні задачі та функції, принципи та джерела авторського права
2. Об'єкти та суб'єкти авторського права
3. Поняття, предмет і система права промислової власності
4. Міжнародна система охорони промислової власності

Рекомендована література для вивчення теми: [1]; [3]; [5 Т.2, Т.3]; [8].

Авторське право (АП):

- це сукупність правових норм, які регулюють правовідносини, що виникають в наслідок створення і використовувannya творів науки, літератури, мистецтва.
- Це сукупність прав, які належать автору та його правонаступникам у зв'язку зі створенням і використання творів науки, літератури і мистецтва

Особисті немайнові права автора:

- Право на визнання людини творцем (автором, виконавцем) об'єкта АП;
- Право перешкоджати будь-якому зазіханню (на його авторські права), здатному завдати шкоди честі або репутації творця об'єкта АП;
- Право вимагати вказівки свого імені у зв'язку з використанням твору, якщо це практично можливо;
- Право забороняти вказівки свого імені у зв'язку з використанням твору;
- Право обирати псевдонім у зв'язку з використанням твору;
- Право на недоторканність твору.

Майнові права на твір:

- Право на використання твору автором (або іншою особою, що має авторське право) дозволяє йому використати твір у будь-якій формі й будь-якому способі;
- Виключне право дозволяти використання твору;
- Право перешкоджати неправомірному використанню твору; у тому числі забороняти таке використання.

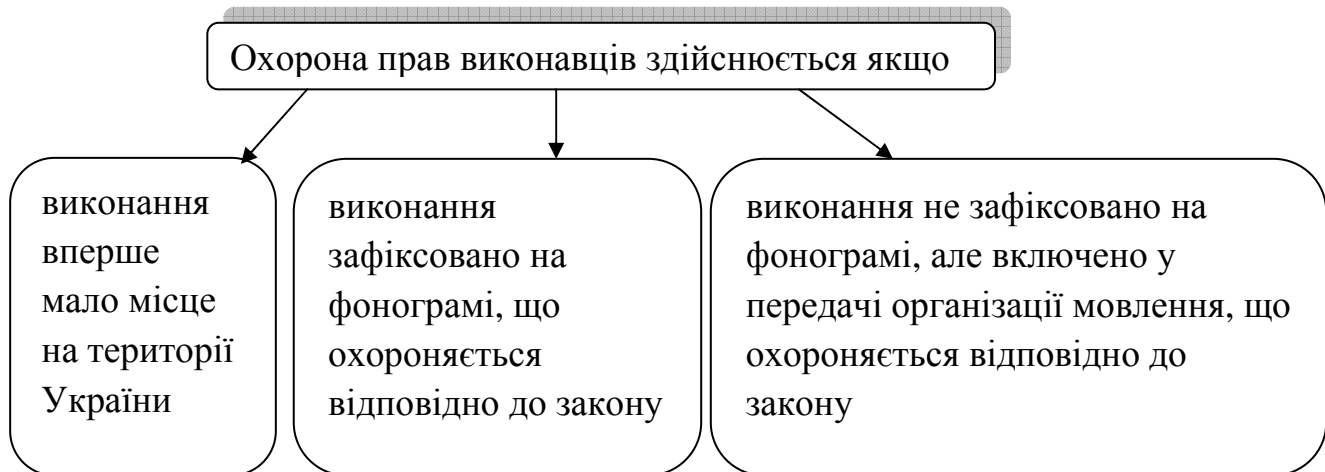
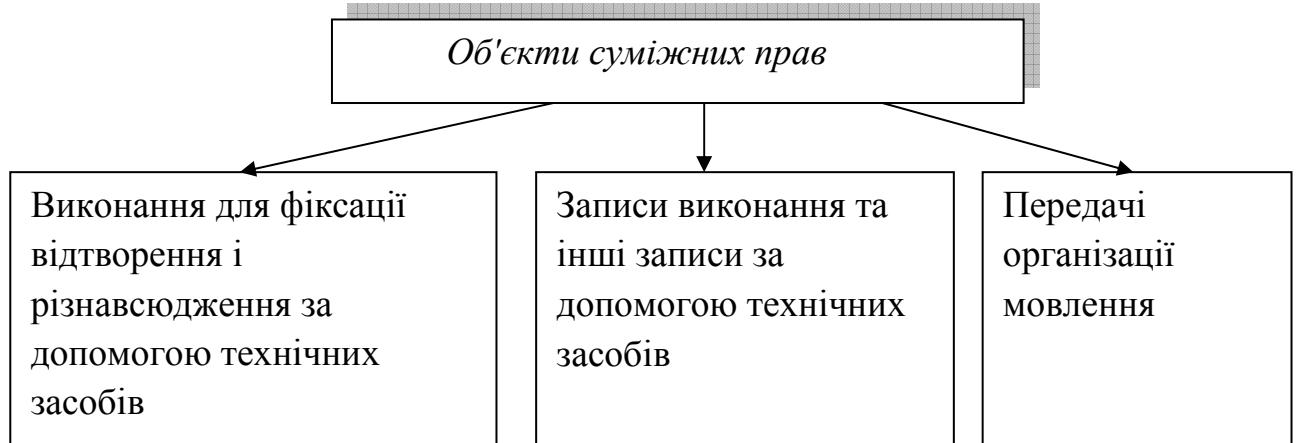
Об'єкти АП - твір науки, літератури і мистецтва виражений у будь-якій матеріальній формі (усні твори, лекції, доповіді, промови), письмові твори, музичні твори, переклади, сценарії і т.д.

Певна категорія творів не визнається твором АП

- Офіційні документи та акти органів державної влади (закони, укази, постанови);
- Офіційні символи і знаки, (прапори, герби, ордена, грошові знаки), а також повідомлення про поточні події, що мають характер звичайної прес-конференції;
- Твори народної творчості, а також результати одержані за допомогою технічних засобів призначених для виробництва певного роду без здійснення творчої діяльності.

Суб'єктом первинним авторського права є автор твору. Автором наукового, літературного або мистецького твору може бути громадянин України, іноземець або особа без громадянства. Це фізична особа, незалежно від віку.

Суміжні права визначають як права на результати творчої діяльності виконавців, виробники фонограм, організації мовлення з використанням творів літератури і мистецтва АП на які належать іншим особам.

Документи
для реєстрації
АП на усні
добутки

Заява українською мовою, що складається у формі, затвердженій Державним департаментом інтелектуальної власності;

Усні добутки подаються на реєстрацію в друкованому виді мовою оригіналу, на паперовому або електронному носії або у вигляді звукозапису;

Документи, які свідчать про факт і дату усного виступу;

Документ про оплату збору та за підготовку до реєстрації авторського права на твір;

Документ про оплату державного мита за видачу Свідоцтва;

Документ, що засвідчує перехід у спадщину майнового права автора (якщо заявка подається спадкоємства автора) усного твору.

Документи для
реєстрації АП на
письмові
літературні твори

Заява українською мовою, що складається в формі, затвердженій Державним департаментом інтелектуальної власності;

Екземпляр твору у друкованому виді мовою оригіналу на паперовому або електронному носії;

Документи, які свідчать про факт і дату публікації твору;

Документ про оплату збору за підготовку до реєстрації АП на твір;

Документ про оплату державного мита за видачу свідчення;

Документ, що засвідчує перехід у спадщину майнового права автора літературного твору;

Промислова власність - це частина ІВ та включає права, які стосуються винаходів, корисних моделей, промислових зразків, знаків для товарів і послуг, фірмових найменувань, зазначень географічного походження товарів і послуг, а також припинення недобросовісної конкуренції. Її можна визначити як результати науково-технічної творчості, які можуть бути використані для потреб суспільства.

В об'єктивному значенні право промислової власності (патентне право) - це сукупність правових норм, які регулюють суспільні відносини, що складаються у процесі створення, оформлення та використання результатів науково-технічної творчості

В суб'єктивному значенні право промислової власності (патентне право) - це право, яким наділяється відповідно до законодавства автор будь-якого результату науково-технічної діяльності

Етапи формування патентної системи у світі

Привілея:

Патент:

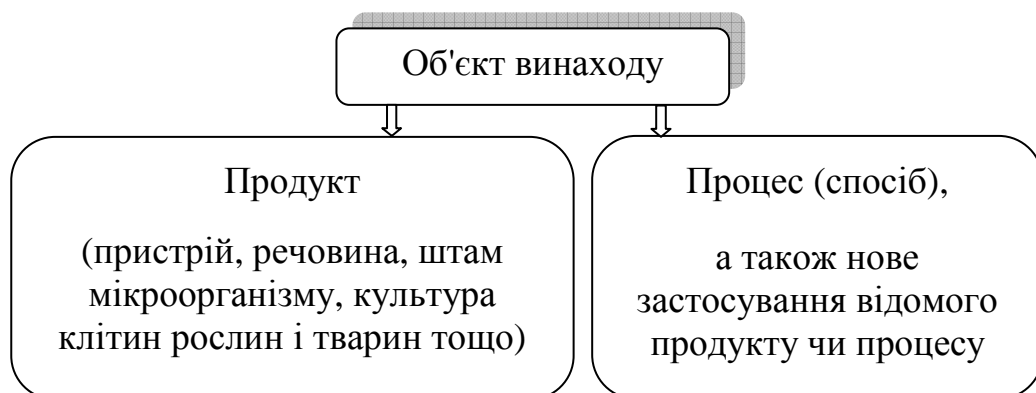
* видавалася за часів
феодалізму монархом
(як милість)

* видавався на основі закону
* законодавчий акт

* не законодавчий акт

Дата	Подія
1623 р.	"Статус про монополії" - перший патентний закон (Англія).
1791 р.	Видано подібний закон у Франції.
1870 р.	Прийнято патентний закон у Росії (до того часу діяв маніфест "Про привілеї на різні винаходи і відкриття в ремеслах і художній творчості")
29.03.1883 р.	Паризька конвенція з охорони промислової власності, яка дозволила закласти фундамент існуючої патентної системи => підписано угоду на багатосторонньому рівні стосовно охорони промислової власності.
1952 р.	Завершилося формування патентного права у США.
1965р.	Вступ СРСР до Паризької конвенції. Членами цієї організації на сьогодні є понад 100 країн (у тому числі Україна)

Винахід (корисна модель) - це результат ІВ людини в будь-якій сфері технології

Винахід набуває правової охорони якщо він:

не суперечить публічному порядку

не суперечить принципам гуманності і моралі

відповідає умовам патентоздатності

Патент - це техніко-правовий документ, який засвідчує визнання заявленої пропозиції винаходом, корисною моделлю чи промисловим зразком, авторство на них, пріоритет і право власності на зазначені об'єкти.

Заявка - це сукупність документів, необхідних для видачі Установою патенту на винахід чи корисну модель України.

Склад заявки:

1) Заява про видачу патенту на винахід чи корисну модель;

2) Опис винаходу (корисної моделі);

3) Формула винаходу (корисної моделі);

4) Креслення (якщо на них є посилання в описі);

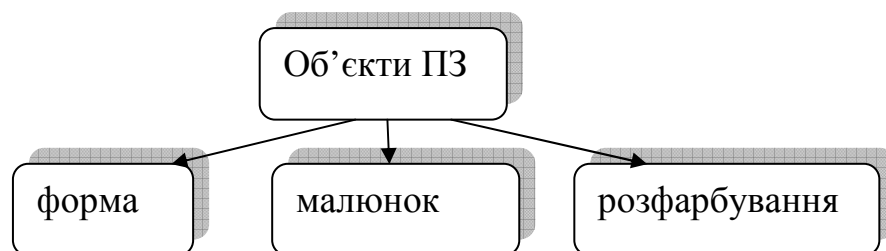
5) Реферат;

6) Документи, що додаються до заявки.

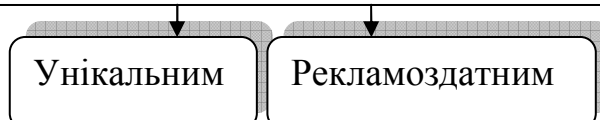
Опис містить такі розділи:

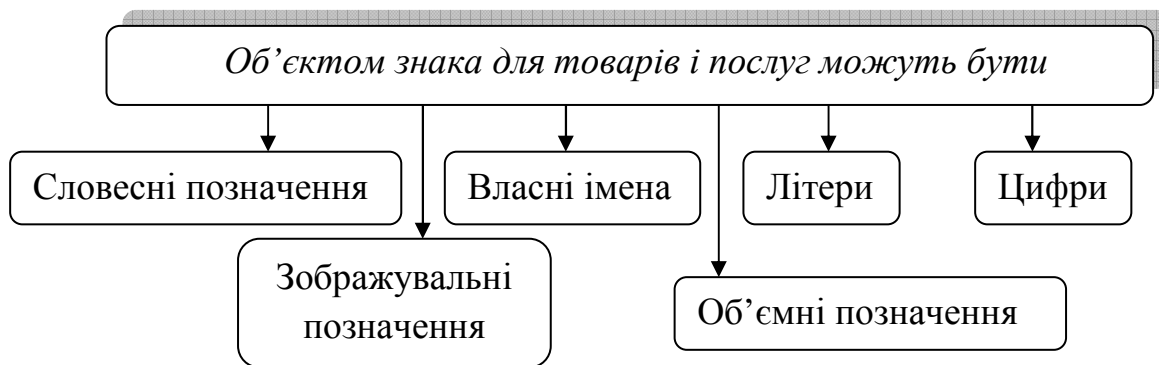
- 1) Галузь техніки, до якої належить винахід (корисна модель);
- 2) Рівень техніки, тобто характеристику аналогів та прототипу, а також критику прототипу;
- 3) Суть винаходу (корисної моделі);
- 4) Перелік фігур креслення, якщо на них є посилання в описі;
- 5) Відомості, які підтверджують можливість здійснення винаходу (корисної моделі);

Промисловий зразок (ПЗ)- це нове конструктивне вирішення виробу, що визначає його зовнішній вигляд, придатне для відтворення промисловим способом, тобто це рішення естетичної та декоративної сторони виробу і є результатом творчої діяльності людини у галузі художнього користування

Знак для товарів і послуг - це позначення (знак), за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від однорідних товарів і послуг інших осіб

Комерційне (фірмове) найменування - це стале позначення підприємства (фірми, компанії, концерну) або окремої особи, під ім'ям якої проводиться її виробнича або інша діяльність

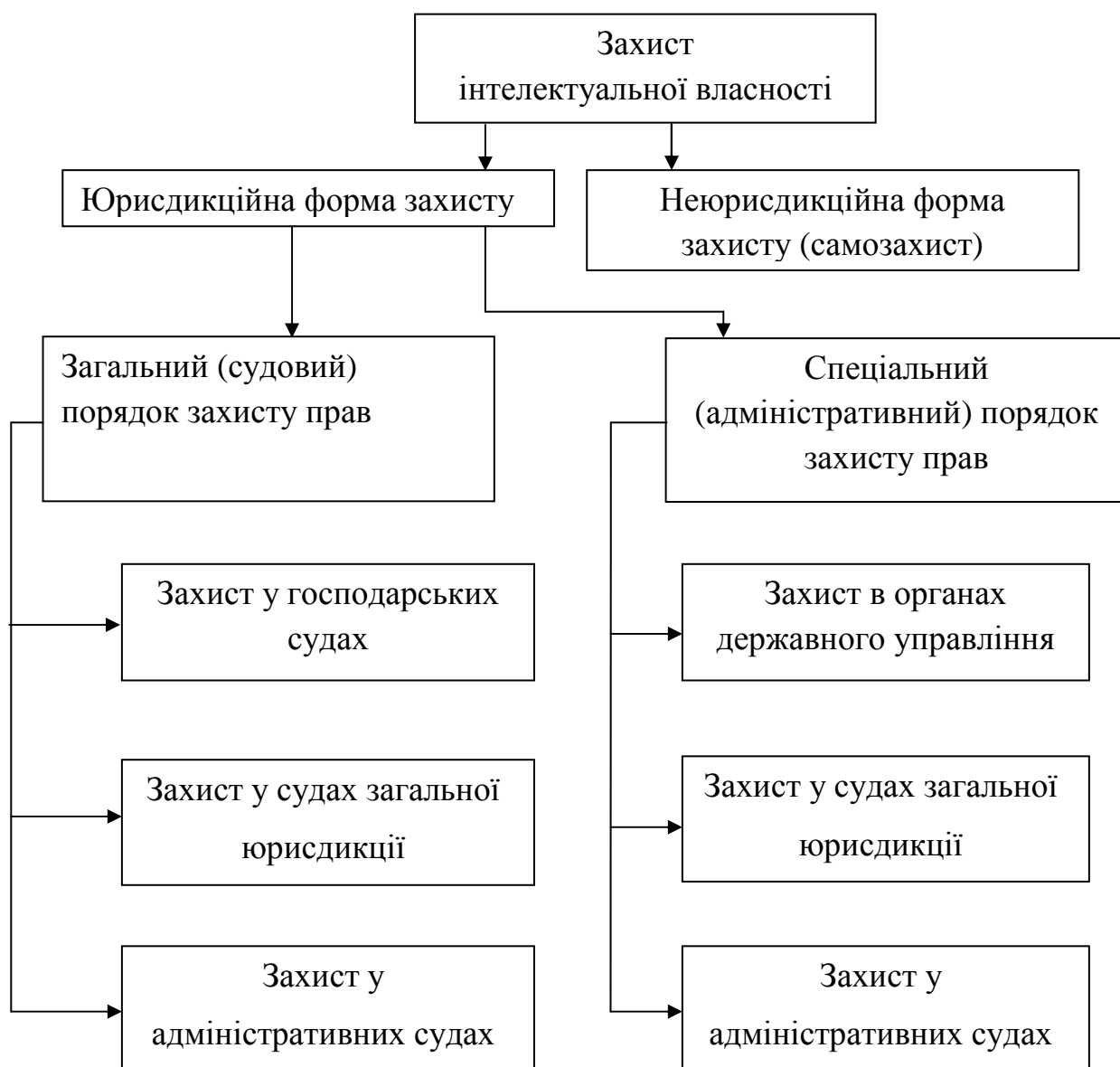
Географічні зазначення походження товарів – це назва географічного місця, яка вживається як позначення у назві товару, що походить із цього географічного місця та має певні якості, репутацію або інші характеристики зумовлені характерними для даного географічного місця природними умовами чи людським фактором або поєднання цих умов і людського фактора

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ТЕМИ

1. Що ви розумієте під поняттям авторського права?
2. Які дії без дозволу автора є неможливими?
3. Що може бути об'єктами авторського права та суміжних прав?
4. Що відноситься до майнових прав автора?
5. Права на які об'єкти відносяться до суміжних прав?
6. Що ви розумієте під поняттям авторського права?
7. Які дії без дозволу автора є неможливими?
8. Що може бути об'єктами авторського права та суміжних прав?
9. Що відноситься до майнових прав автора?
10. Права на які об'єкти відносяться до суміжних прав?
11. Які ви знаєте спільності та відмінності в цивільно-правовому регулюванні авторських та патентних відносин?

1. Мета і принцип правової охорони.
2. Охорона прав на винаходи і корисні моделі.
3. Охорона прав на промисловий зразок та географічне зазначення.
4. Охорона прав на торговельну марку.
5. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.

Рекомендована література для вивчення теми: [1]; [2]; [8]; [9]; [10]; [13].

Способи захисту суб'єктивних цивільних прав

Визнання прав

Визнання правочину недійсним

Припинення дій, що порушують або створюють загрозу порушення прав патентоволодільця, а також відновлення становища, що існувало до порушення прав

Зміни правовідносин

Відшкодування майнової шкоди (збитків), включаючи недержані доходи

Відшкодування моральної (немайнової) шкоди

Види порушень патентних прав

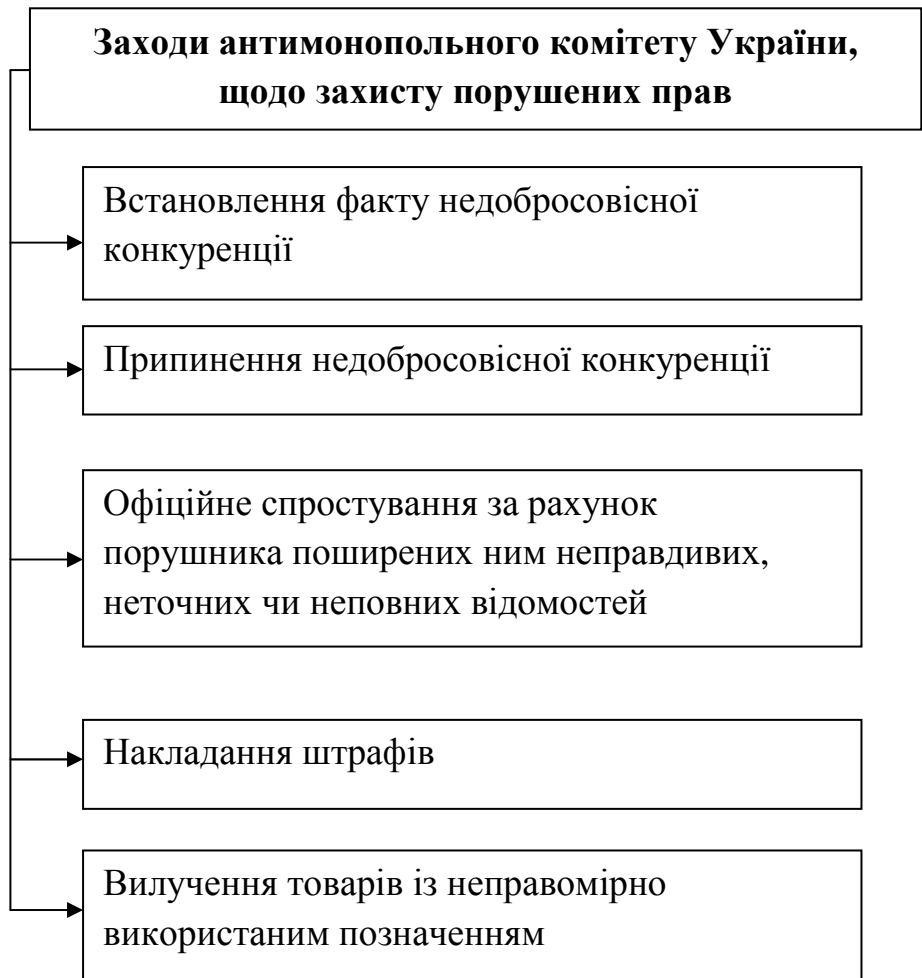
Несанкціоноване виробництво виробу із застосуванням запатентованого винаходу, корисної моделі чи промислового зразка

Продаж та інше введення в цивільний оборот чи збереження з цією метою виробу із застосуванням запатентованого винаходу, корисної моделі чи промислового зразка

Ввезення виробу, виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу, корисної моделі чи промислового зразка

Застосування виробу, виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу, корисної моделі чи промислового зразка

Пропозицію до продажу виробу, виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу, корисної моделі чи промислового зразка

Відповідальність за порушення патентних прав

Цивільно - правова

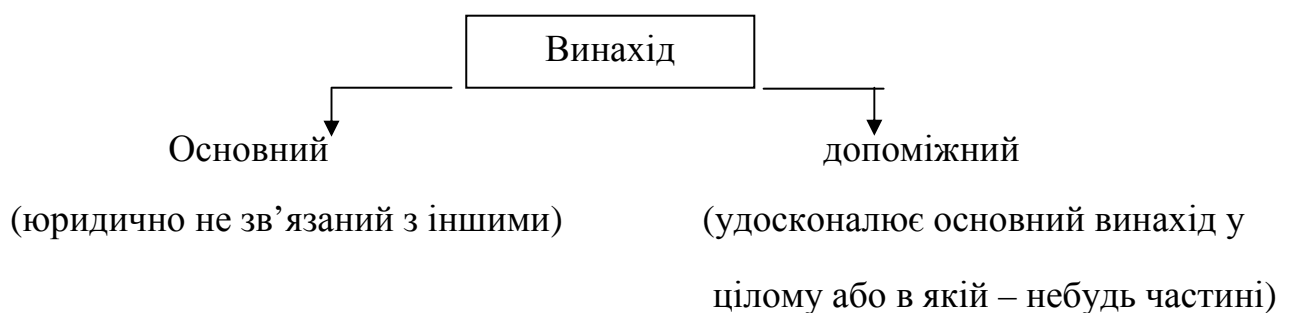
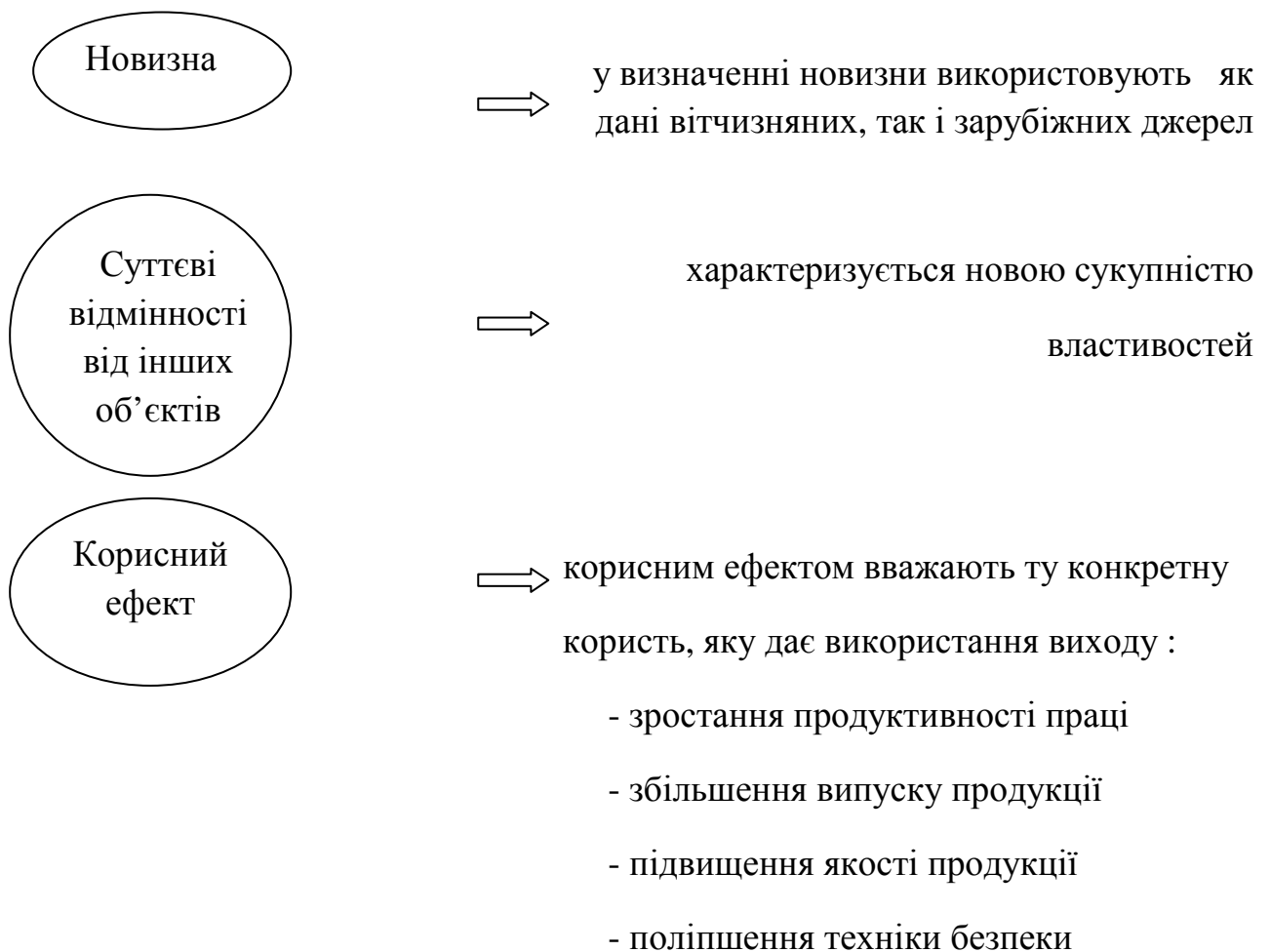
- Визнання прав
- Визнання правочину недійсним
- Зміни правовідносин
- Відшкодування майнової шкоди (збитків), включаючи недержані доходи
- Відшкодування моральної (немайнової) шкоди

Кримінально - правова

- Штраф
- Виправні роботи
- Позбавлення волі з конфіскацією та знищенням відповідної продукції та знарядь і матеріалів, які спеціально використовувались для її виготовлення

Винахід - це нове і маюче суттєві відмінності *технічне вирішення* задачі у будь-якій галузі народного господарства країни та яке дає корисний ефект.

Технічне вирішення може бути винаходом, якщо йому притаманні:

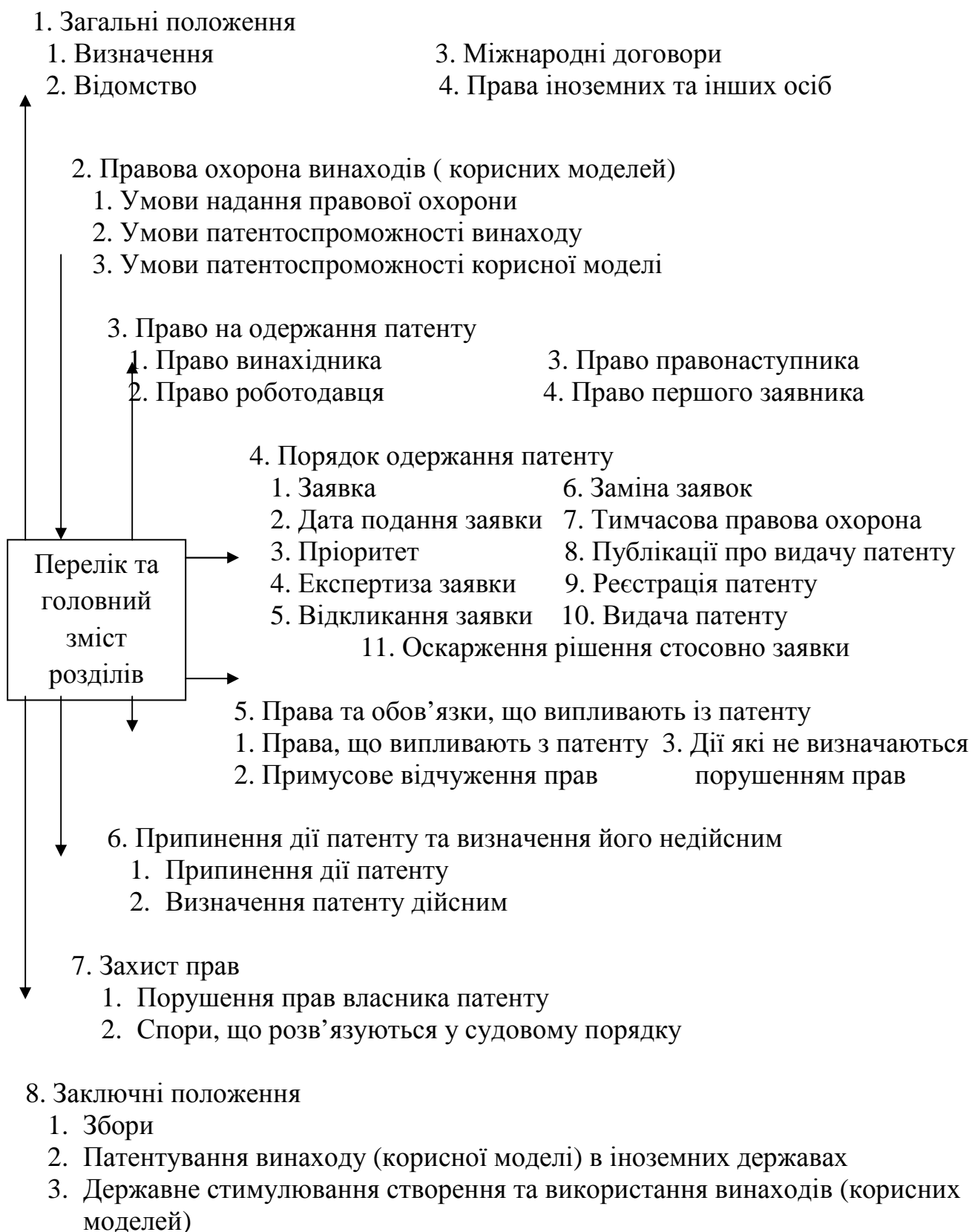

Корисна модель - це конструктивне виконання пристрою, яке відповідає умовам патентоспроможності, тобто є новим і промислово придатним

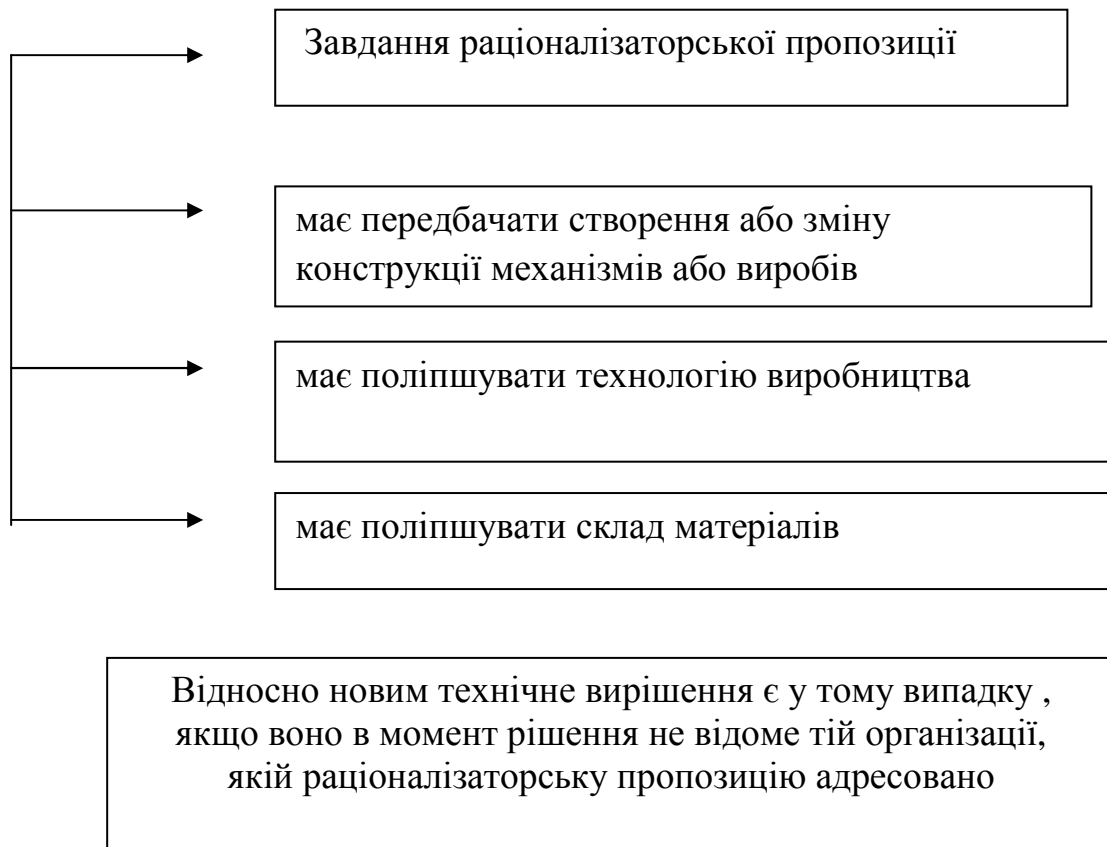
Об'єкт корисної моделі - конструктивне виконання пристрою, яке повинно бути оригінальним і мати явно виражені просторові форми

Право власності на винахід (корисну модель) - охороняється державою і засвідчується патентом, термін дії якого від дати подання заявки становить: на винахід - 20 років; на корисну модель - 5 років із можливістю продовження ще на 3 роки.

Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" було прийнято 15 грудня 1993 р. Основні положення цього закону у формі переліку та головного змісту його розділів наведено нижче:

Раціоналізаторська пропозиція - технічне вирішення, якому притаманна відносна новизна і яке є корисним для тієї організації, до якої цю пропозицію подано

Корисність пропозиції полягає у:

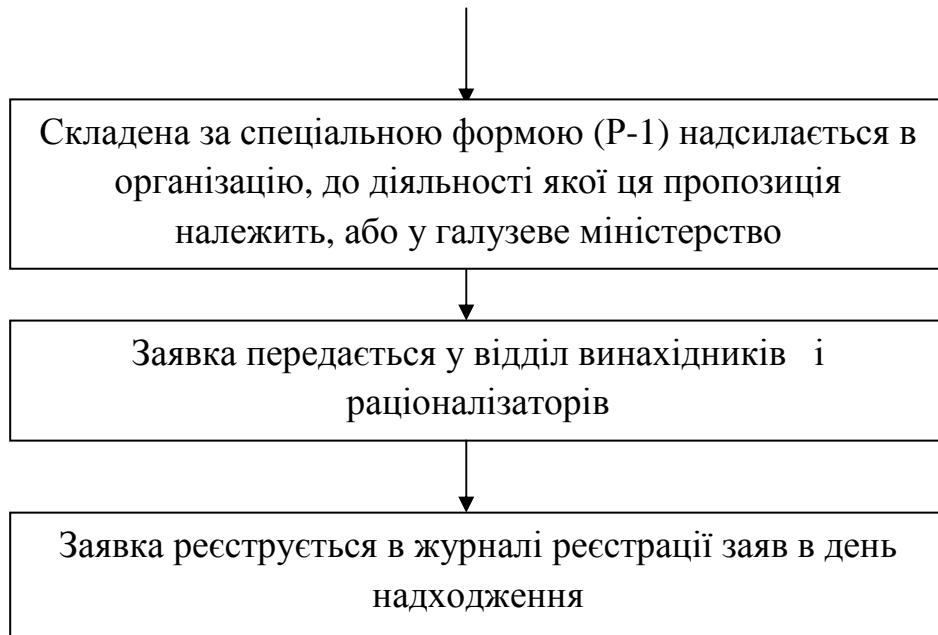
- отриманні корисного ефекту у вигляді економії витрат
- удосконаленні засобів виробництва
- підвищенні якості виробів
- зменшенні небезпеки виробничого травматизму

Не розглядаються як раціоналізаторські:

- пропозиції щодо поліпшення організації роботи та управління господарством, оскільки вони не містять технічних рішень
- пропозиції інженерно-технічних працівників щодо розробленої або діючої моделі, оскільки вони за службовими обов'язками повинні займатися удосконаленням техніки

-

Механізм подання заявки

Зміст заявки

Найменування пропозиції

Повинно бути коротким і відображати сутність

Прізвища та деякі дані щодо всіх співавторів

Опис пропозиції

Повинен містити:

- 1) виклад недоліків певної діючої конструкції, виробу, технології;
- 2) пропозиції з поліпшення певного об'єкта (належить зазначити позитивні наслідки використання нової пропозиції);
- 3) дані для практичного здійснення пропозиції без участі авторів чи співавторів;
- 4) відомості про конкретний прибуток (або інший корисний ефект), який може приносити пропозиція;
- 5) графічні матеріали (креслення, схеми, ескізи).

З моменту реєстрації заявка повинна бути розглянута:

- у підприємстві (протягом 15 діб)
- у міністерстві (протягом 45 діб)

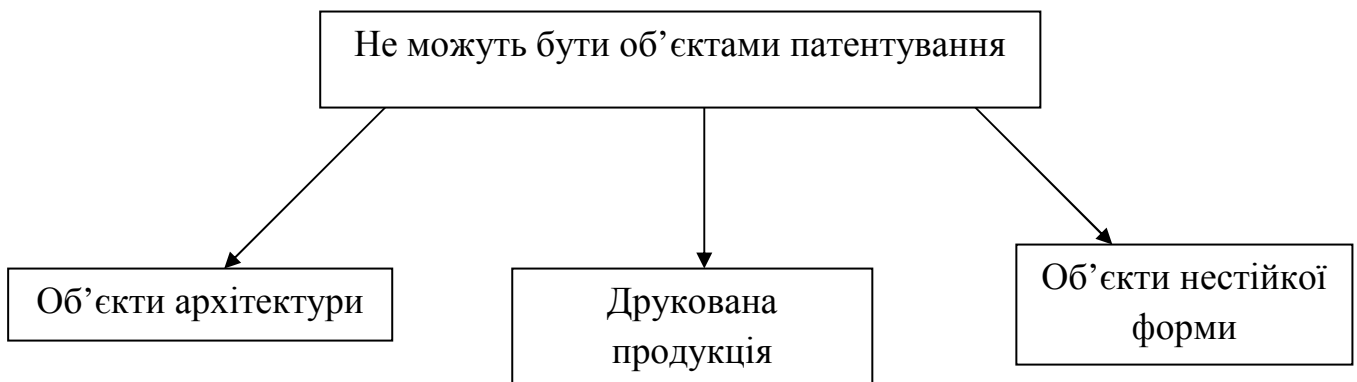
Автору раціоналізаторської пропозиції протягом місяця після прийняття рішення за підписом керівника видається **посвідчення**. У разі співавторства посвідчення видається кожному співавторові.

Промисловий знак – нове придатне до здійснення промисловим способом вирішення зовнішнього виду виробу, в якому досягається погодження технічних і естетичних якостей.

За промисловий знак виражають:

- промисловий малюнок – плоске зображення
- промислова модель – предмет у трьох вимірах

Сутність новизни - полягає у тому, що промисловий зразок є новим тоді, коли сукупність його суттєвих ознак не стала загальнодоступною у світі до дати подання заявки у Держпатент.

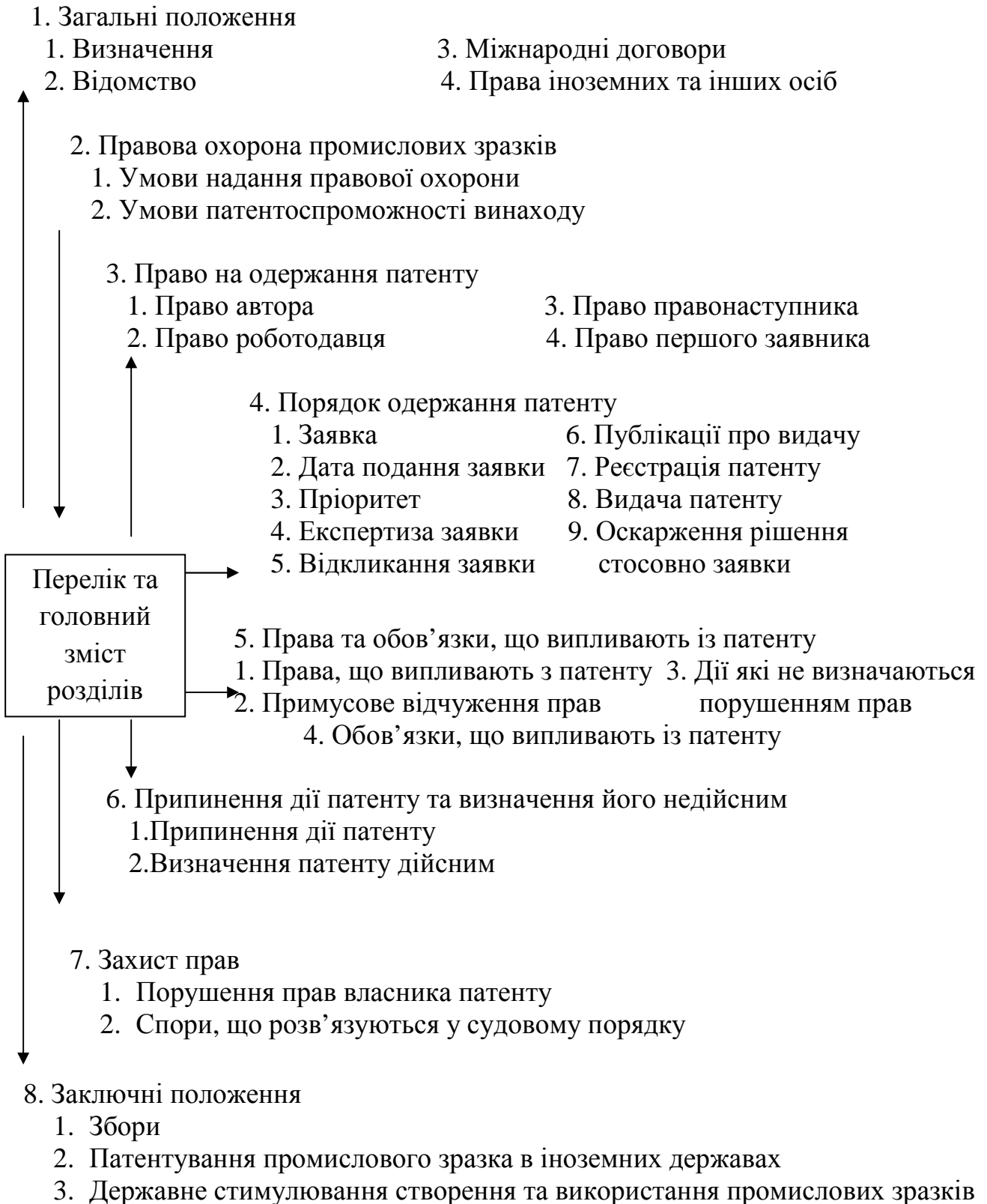

- промислові споруди
- житлові споруди (крім малих архітектурних форм)
- сипкі матеріали

- тимчасові матеріали
- газоподібні речовини

Автору промислового зразка Держпатент видає **патент на 10 років** із правом продовження ще на **5 років**.

Усі питання, пов'язані з промисловими зразками, регулюються зако-ом України "Про охорону прав на промислові зразки" від 15.12.1993 р.

Заявка на промисловий зразок повинна готуватись у відповідності до Правил складання та подання заявки на видачу патенту України на промисловий зразок, які затверджено наказом Держпатенту України № 12 від 15.01.95 р.

Заявка подається окремо на кожний зразок.

Склад заявки на промисловий зразок

- Заява про видачу патенту за розробленою формою
- Комплект фотографій із зображенням виробу, що дає повне уявлення про зовнішній вигляд виробу (розміри: 18x24 см або 13x18 см).
Фотографії виконуються у двох примірниках і нумеруються
- Опис промислового зразка
- Креслення, схеми.
Призначені для більш детального розкриття суті заявленого промислового зразка
Креслення виконуються у двох примірниках
- Документи, що додаються до заявки:
 - документ про сплату збору
 - документ про спадковість

Опис промислового зразка має містити такі розділи:

- * назву промислового зразка, яка повинна бути:
 - короткою
 - давати його повну характеристику
 - відображати його суть
- * прізвища та ініціали автора
- * призначення та галузь застосування промислового зразка, де вказується:
 - в якій галузі використовується заявлений виріб
 - функціональне призначення виробу
- * порівняння промислового зразка з найближчим аналогом, де вказуються відмінності заявленого зразка від прототипу
- * перелік фотографій, креслень та схем
- * суть і суттєві ознаки виробу, де міститься опис суттєвих ознак, які формують зоровий образ виробу
- * придатність промислового зразка для використання у промисловості або в іншій сфері діяльності людини, де вказуються :
 - відомості стосовно технології
 - можливості багаторазового відтворення промислового зразка.

Знаки для товарів і послуг (товарні знаки) - зареєстроване у встановленому порядку Держпатентом оригінально оформлене художнє зображення, яке слугує для того, щоб відрізнити товари і послуги одних підприємств від однорідних товарів і послуг інших підприємств, а також для їх реклами

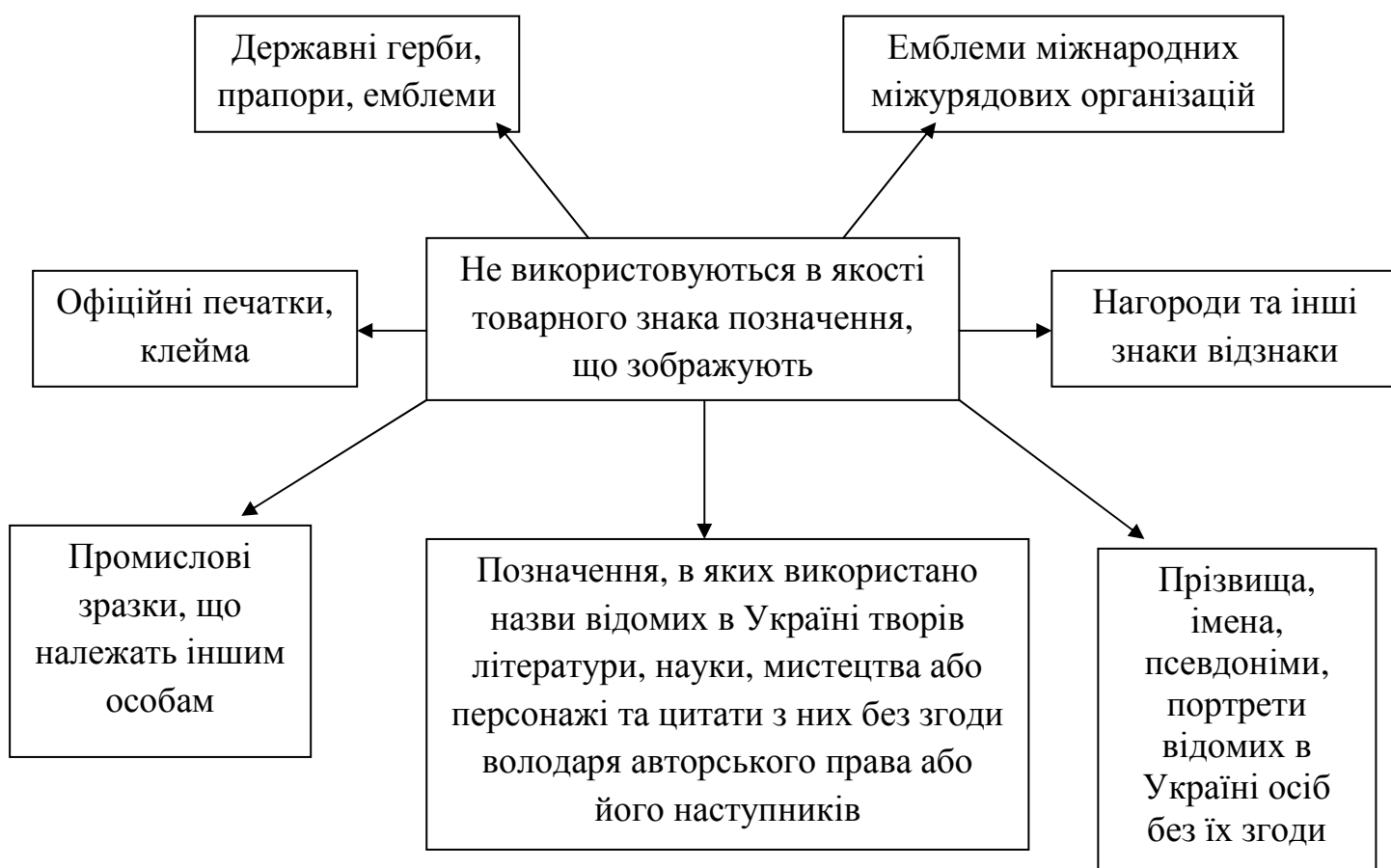
Види знаків для товарів і послуг

Словесні - оригінальні слова або сполучення літер

Зображувальні - малюнки, орнаменти, фігури, композиції ліній на площині

Об'ємні - композиції фігур у трьох вимірах, тобто у формі самого виробу або його упаковки - оригінальна упаковка, флакон, пляшка тощо

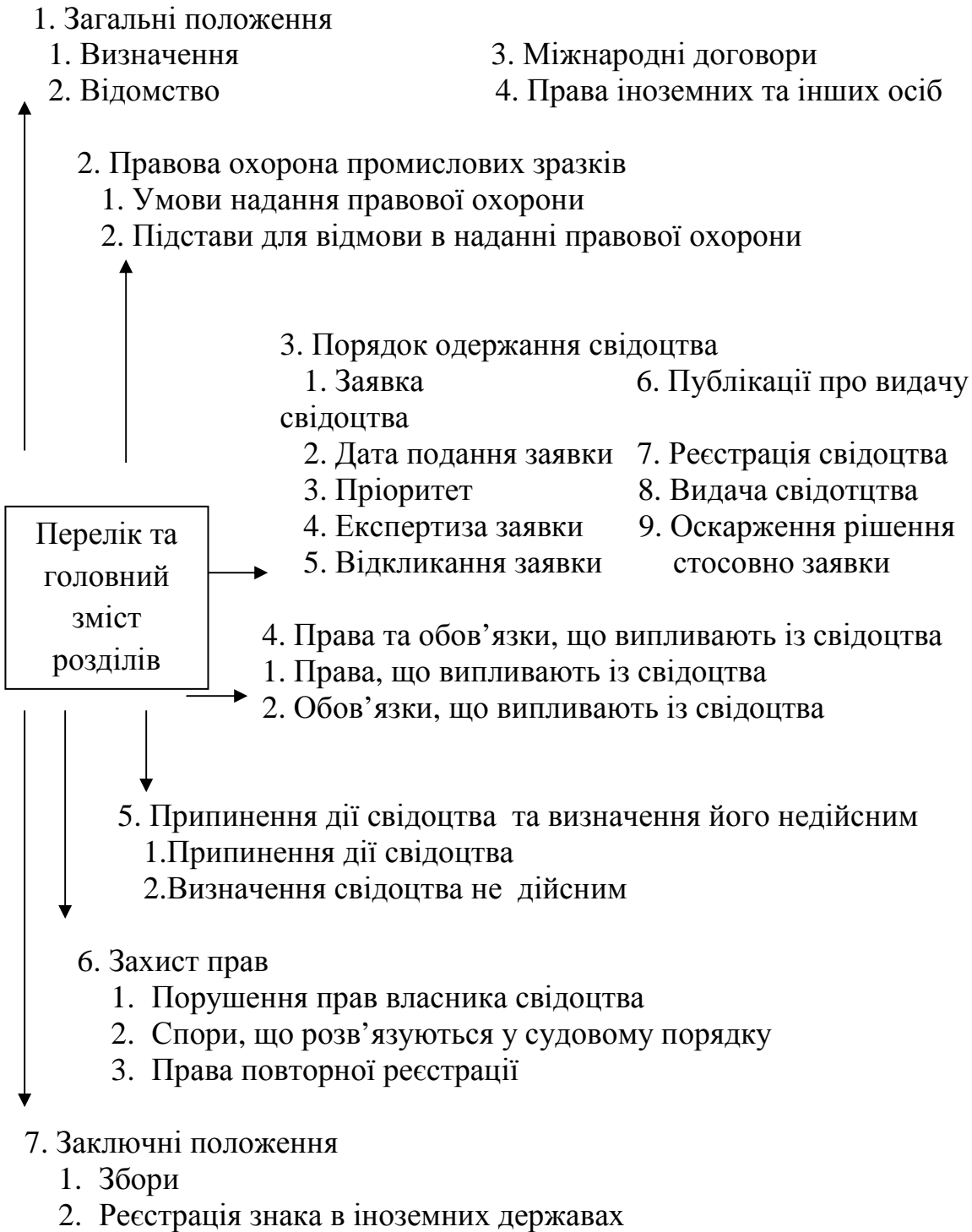
Комбіновані - сполучення зображувальних, словесних і об'ємних елементів

Право власності на товарний знак підтверджується документом, який зветься **свідоцтвом**.

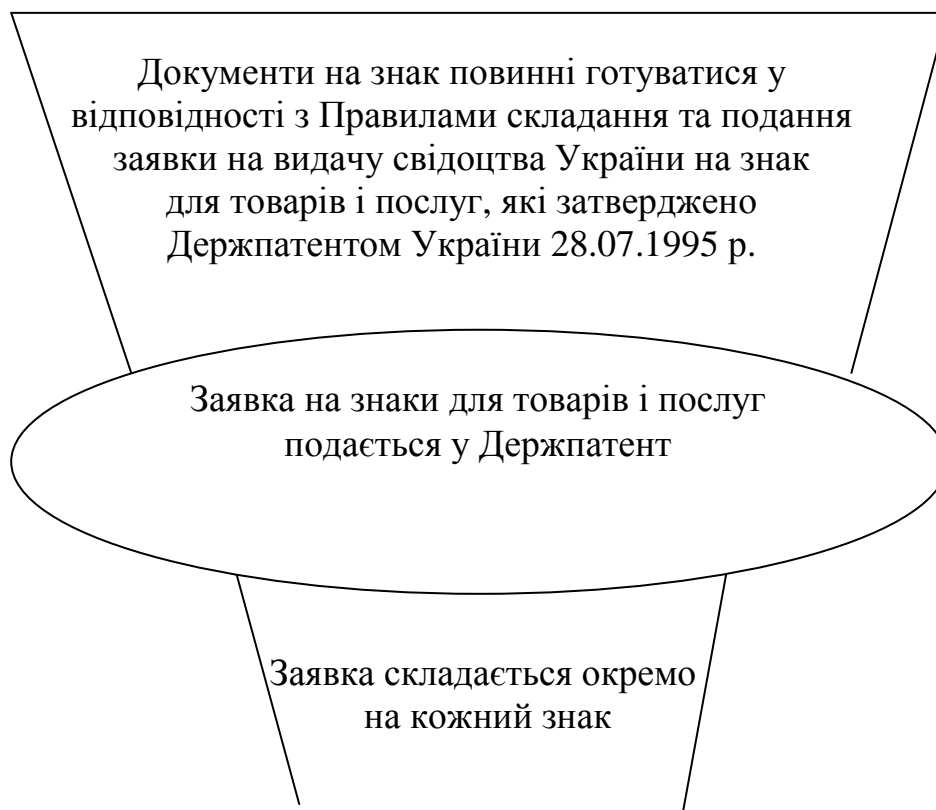
Строк дії свідоцтва – **10 років** від дати подання заявки з правом продовження щоразу на **10 років**.

Питання пов'язані з авторським правом на знаки для товарів та послуг, охороною знаків, регламентуються законом України «Про охорону прав на знаки для товарів та послуг» від 15.12.1993 р. :

Склад заявки на знаки для товарів і послуг

- Заява про видачу свідоцтва, що складається за формою, розробленою і затвердженою Держпатентом
- Зображення знака, що подається у вигляді фотокопії або друкарського відтиску розміром 8 x 8 см (у 25 примірниках)
- Перелік товару і послуг, для яких заявник просить зареєструвати товарний знак
- Документи, що додаються до заявки

Подання міжнародної заявки на знаки для товарів і послуг

Відповідно до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків для товарів і послуг, заявка на міжнародну реєстрацію знаків повинна бути подана у Міжнародне бюро Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) за посередництвом Держпатенту України

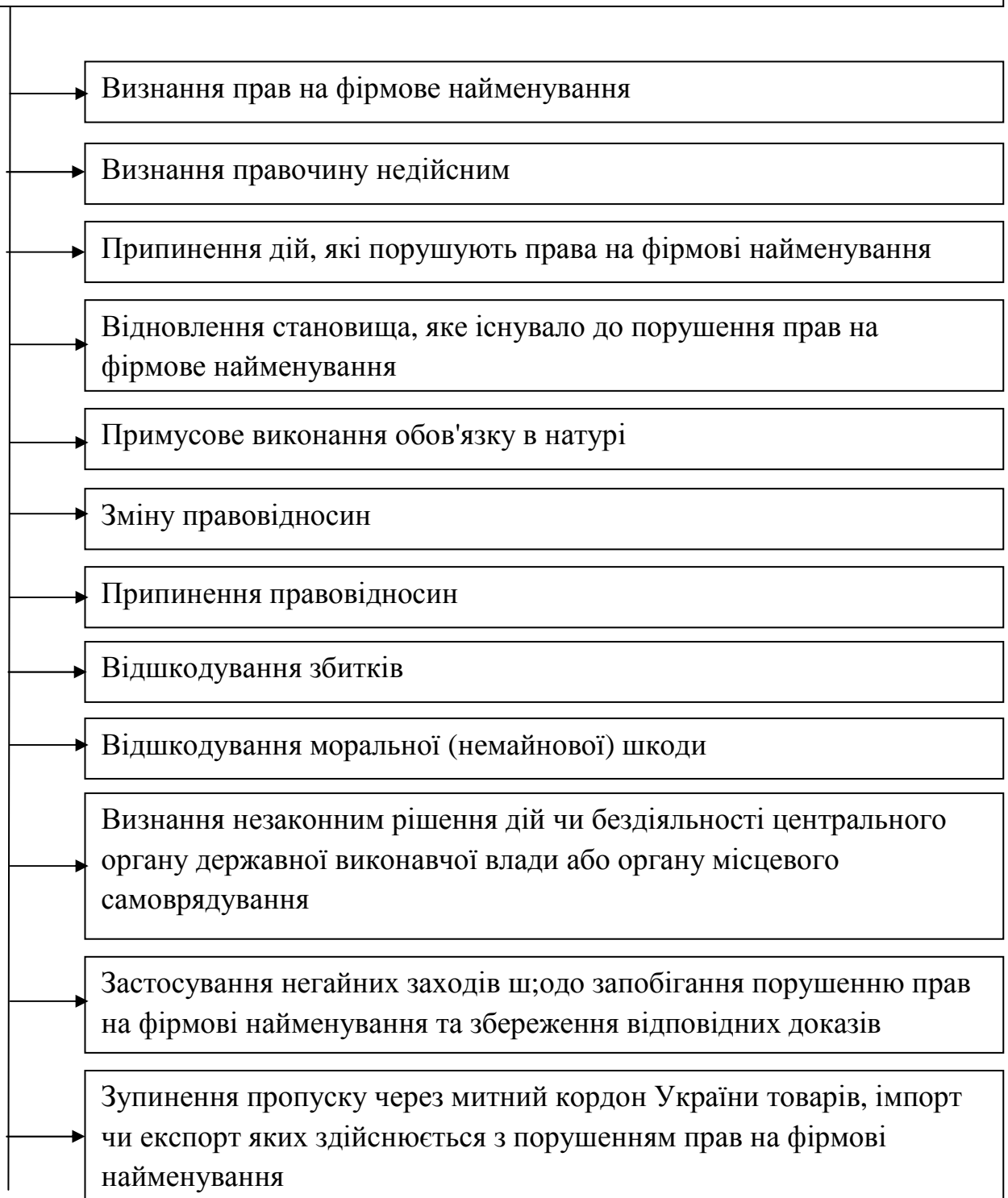
- Заявка подається у Держпатент у відповідності до правил, що зазначені.
- Держпатент проводить попередній аналіз, і якщо формально ознаки витримано, то Держпатент направляє матеріали безпосередньо у ВОІВ.

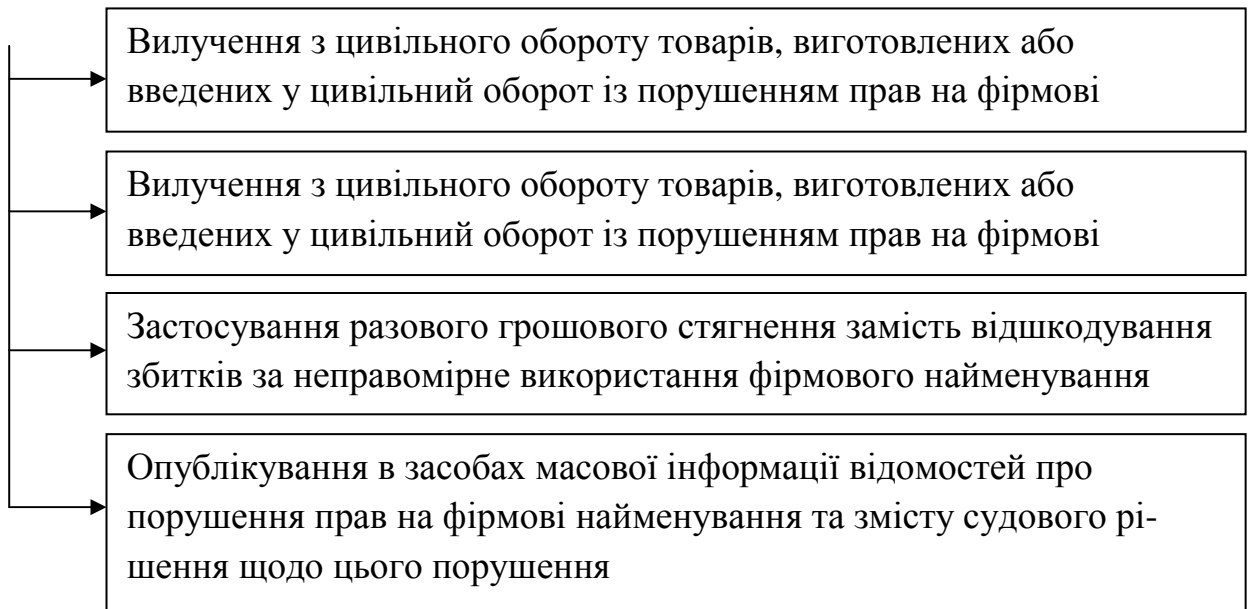
До заявки автор або юридична особа повинні додати документ, що підтверджує сплату належного збору та мита (оплата у швейцарських франках). Міжнародне бюро ВОІВ проводить листування безпосередньо із заявником і, якщо збори та мито оплачено у недостатньому розмірі, то повідомлення направляються безпосередньо заявнику, але документ, що підтверджує доплату, теж надсилається через Держпатент.

Захист прав на фірмові найменування

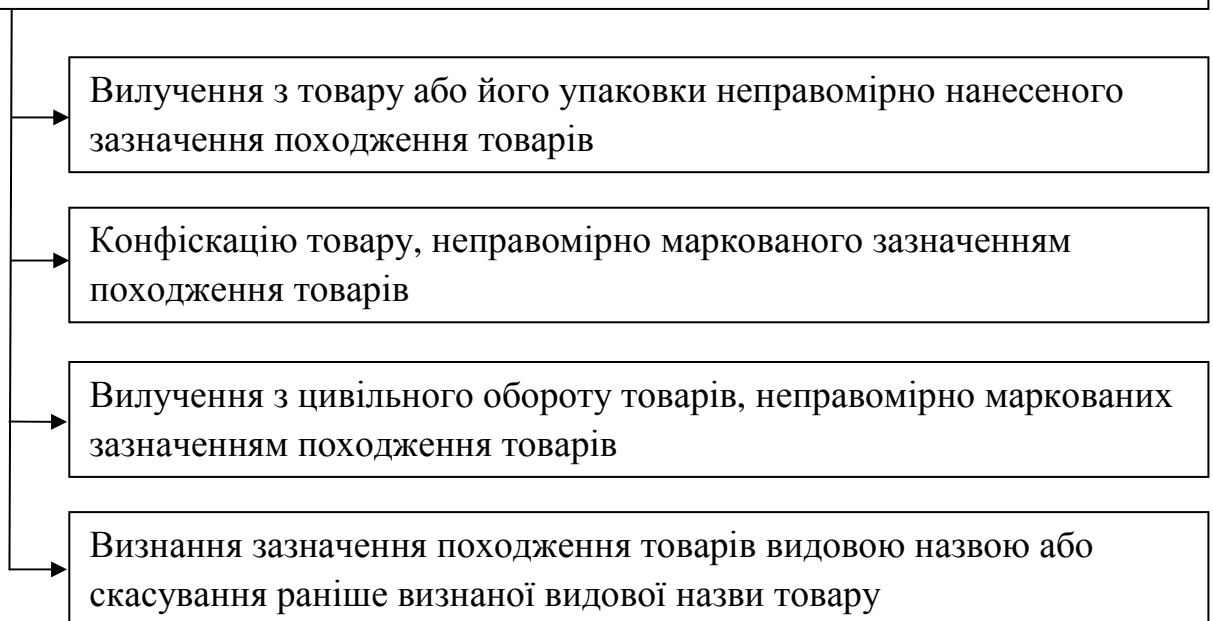
Під захистом прав на фірмові найменування розуміють реалізацію передбачених законом заходів, за допомогою яких власник прав на фірмове найменування може забезпечити відновлення своїх порушених прав, припинити їх порушення та застосувати до порушника відповідні санкції.

Матеріально-правові заходи примусового характеру, за допомогою яких здійснюються визнання і відновлення порушених прав на фірмове найменування і вплив на правопорушника

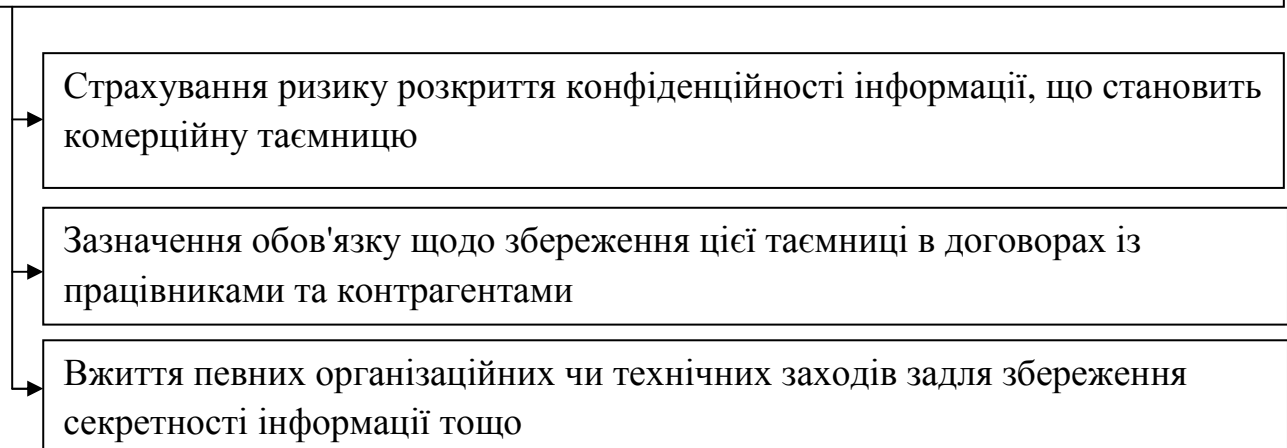

Способи захисту порушених прав на зазначення походження товарів

Захист прав на комерційну таємницю - це система заходів, спрямованих на відновлення порушених інтересів правовласника, а також механізм їхньої реалізації

Захист прав на комерційну таємницю

Перелік порушень, який дає підстави для судового захисту авторського права і суміжних прав

Вчинення будь-якою особою дій, які порушують особисті немайнові права власників авторських і (або) суміжних прав та їхні майнові права, з урахуванням передбачених законом обмежень майнових прав

Піратство у сфері авторських і (або) суміжних прав, зокрема опублікування, відтворення, ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України і розповсюдження контрафактних примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм і програм організацій мовлення

Плагіат, зокрема оприлюднення чи опублікування, повністю або частково чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору

Ввезення на митну територію України без дозволу осіб, які є власниками авторських і (або) суміжних прав, примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм і програм організацій мовлення

Вчинення дій, що створюють загрозу порушення авторських і (або) суміжних прав

Будь-які дії для свідомого обходу технічних засобів захисту авторських і (або) суміжних прав, зокрема виготовлення, розповсюдження, ввезення з метою розповсюдження і застосування засобів для такого обходу

Підроблення, зміна чи вилучення інформації, зокрема в електронній формі, про управління правами без дозволу власників авторських і (або) суміжних прав чи особи, яка здійснює таке управління

Розповсюдження, ввезення на митну територію України з метою розповсюдження, публічне сповіщення об'єктів авторських і (або) суміжних прав, з яких без дозволу власників цих прав вилучена чи в яких змінена інформація про управління правами, зокрема в електронній формі

Способи захисту авторських і суміжних прав

Вимагати визнання та поновлення своїх прав

Звертатися до суду з позовом про поновлення порушених прав та (або) припинення дій, що порушують авторські і (або) суміжні права чи створюють загрозу їх порушення

Подавати позови про відшкодування моральної (немайнової) шкоди

Подавати позови про відшкодування збитків (матеріальної шкоди), включаючи упущену вигоду, або стягнення доходу, отриманого порушником внаслідок порушення ним авторських і (або) суміжних прав, чи виплату компенсацій

Вимагати припинення підготовчих дій до порушення авторських і (або) суміжних прав, у тому числі призупинення митних процедур, якщо є підозра, що можуть бути пропущені на митну територію України чи з її митної території контрафактні примірники творів, фонограм, відеограм, засоби обходу технічних засобів захисту

Брати участь в інспектуванні виробничих приміщень, складів, технологічних процесів і господарських операцій, пов'язаних з виготовленням примірників творів, фонограм і відеограм, щодо яких є підстави для підозри про порушення чи загрозу порушення авторських і (або) суміжних прав, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України

Вимагати, в тому числі у судовому порядку, публікації в засобах масової інформації даних про допущені порушення авторських і (або) суміжних прав та судових рішень щодо цих порушень

Вимагати від осіб, які порушують авторські та (або) суміжні права позивача, надавати інформацію про третіх осіб, що були задіяні у виробництві й розповсюдженні контрафактних примірників творів та інших об'єктів авторських і (або) суміжних прав, а також засобів обходу технічних засобів захисту, та про канали їх розповсюдження

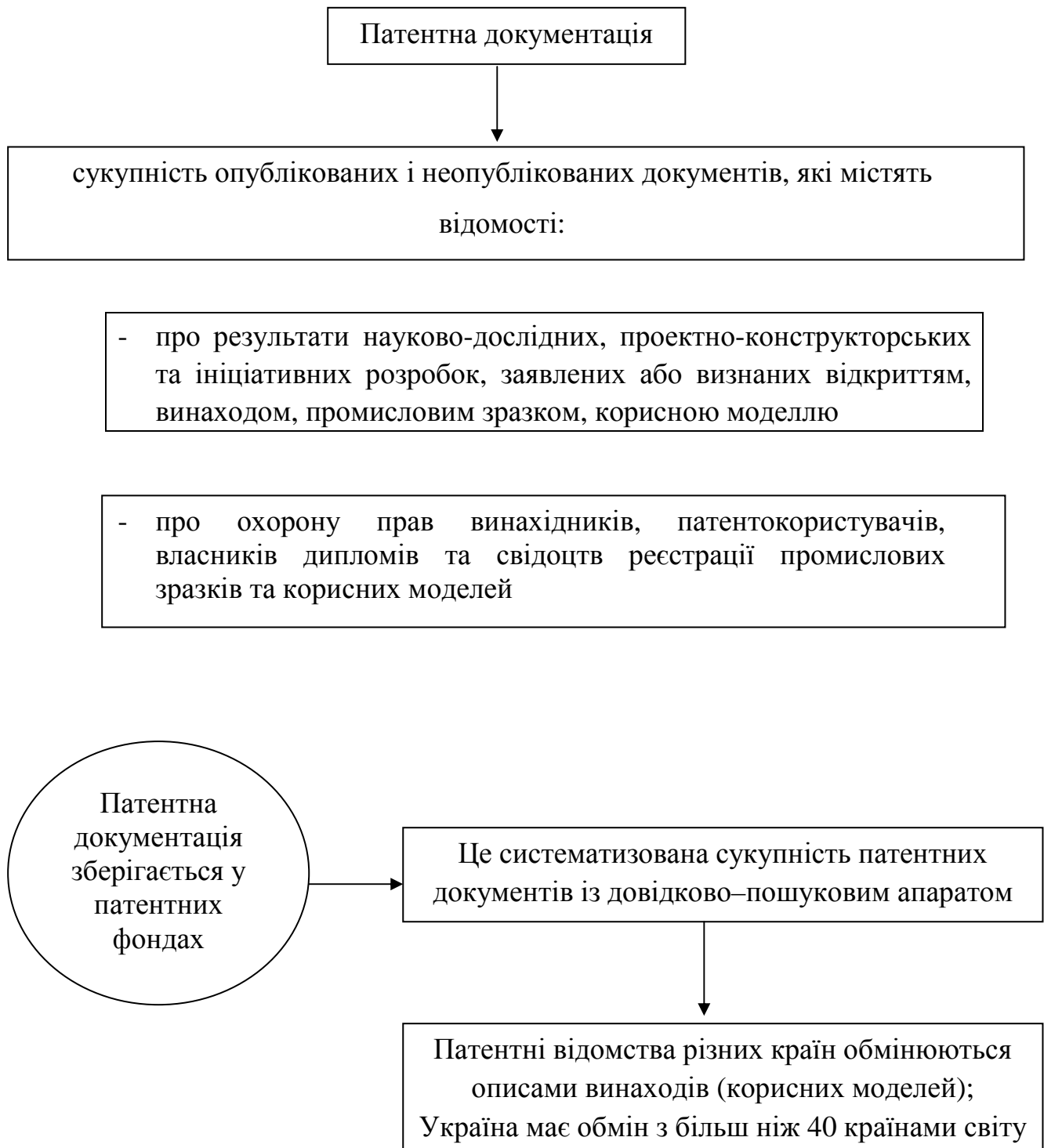
КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ТЕМИ

1. В чому полягає необхідність захисту об'єктів інтелектуальної власності?
2. Які дії відносно винаходів вважаються порушенням прав власника патенту?
3. Які дії відносно промислових зразків вважаються порушенням прав власника патенту?
4. Які дії, вчинені без дозволу власника свідоцтва про реєстрацію права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару, визнаються порушенням його прав?
5. Які дії, вчинені без дозволу власника свідоцтва на знак для товарів та послуг (торгівельної марки), визнаються порушенням його прав?
6. Які дії відносно об'єктів авторського права та суміжних прав вважаються не правомірними?
7. До яких органів слід звертатися в разі виявлення порушника прав на об'єкт права інтелектуальної власності?
8. Якими правами володіє власник охоронного документа в разі виявлення порушення його права?

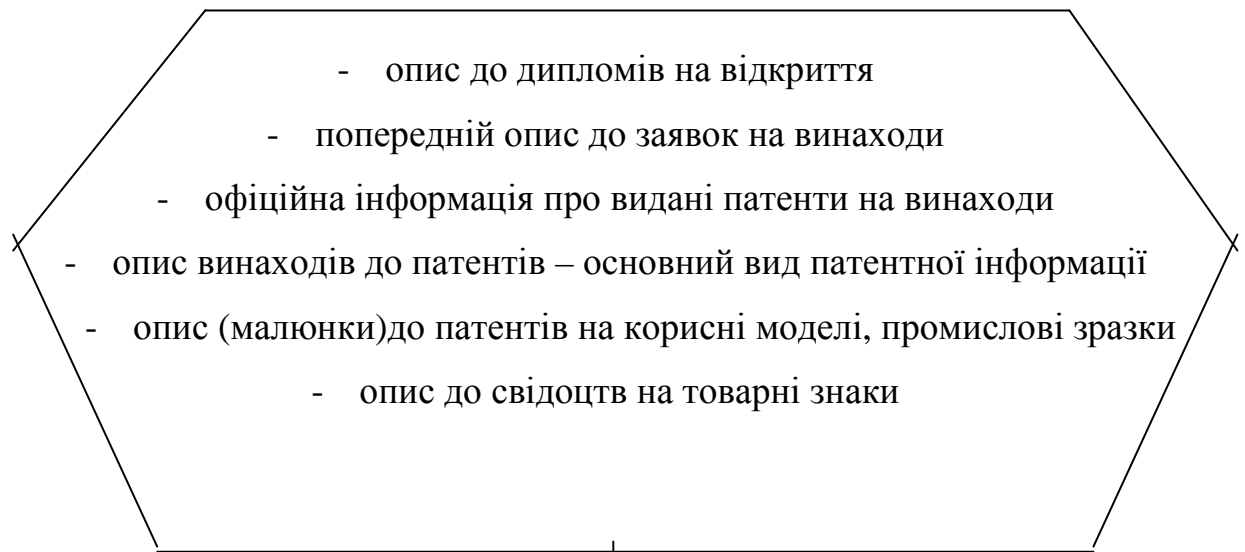
Лекція №4. Тема: Патентна інформація і документація

1. Патентно-інформаційні органи та ресурси.
2. Система класифікацій.
3. Патентно-інформаційна діяльність.

Рекомендована література для вивчення теми: [1]; [6]; [7]; [5 Т.3].

Види патентної документації:

Первинна патентна документація

анотації

реферати

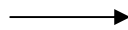
огляди

вторинна патентна документація

Патентна документація зберігається у патентних фондах, які є складовою частиною довідково–інформаційних фондів інформаційних служб.

Патентний фонд
документів

систематизована сукупність документів із довідково–пошуковим апаратом

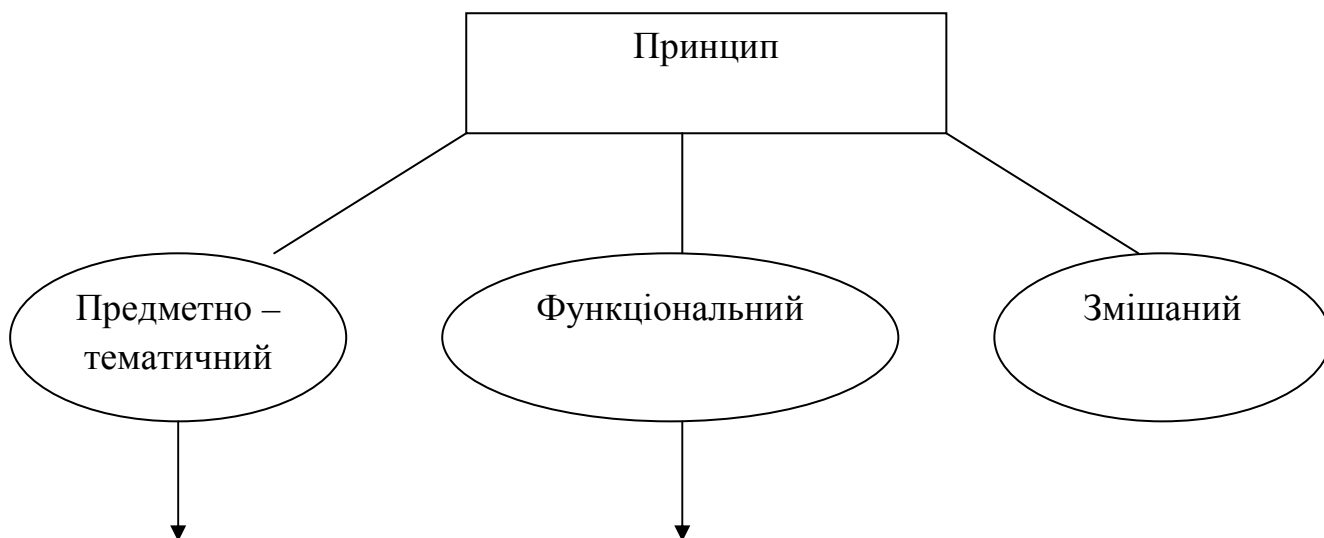
Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності

Міжнародна патентна класифікація (МПК)

Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (МКТП)

Міжнародна класифікація зображувальних елементів знаків (КЗЄ)

Міжнародна класифікація промислових зразків (МКПЗ)

галузевий принцип
(німецька класифікація)

тотожність виконуваних
функцій (США)

Міжнародну патентну класифікацію (МПК), створену у 1956 р., вперше було запроваджено у Бельгії та Франції. У СРСР було введено в 1970 р. Зараз діє в Україні.

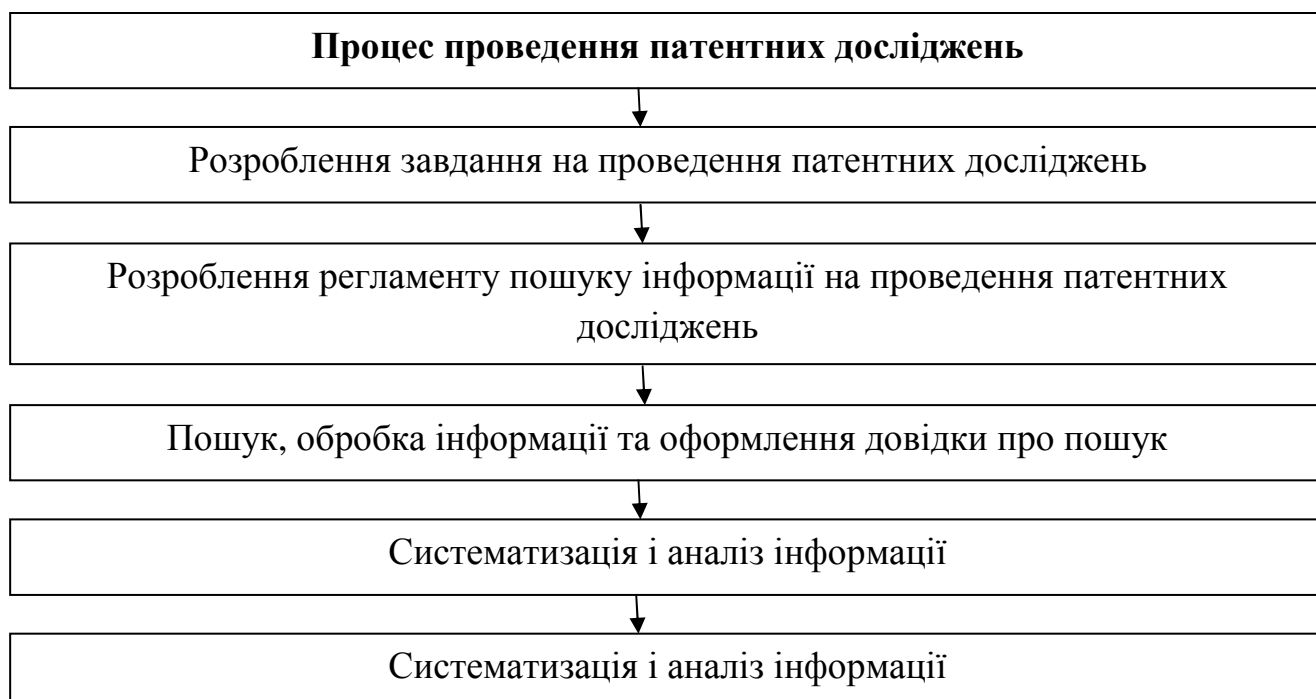
МПК містить:

8 розділів
20 підрозділів
116 класів
607 підкласів
6000 груп
45 підгруп

А - предмет споживання
В - виробничі процеси
С - хімія та металургія
Д - текстиль та папір
Е - будівництво
F - механіка, освітлення
опалення
G - фізика
Н - електрика

Р	
О	
З	
Д	М
І	П
Л	К
И	

Патентний пошук – різновид інформаційного пошуку, який здійснюється переважно у фондах патентної документації для забезпечення патентоздатності технічного вирішення або патентної чистоти об'єкта.

Види патентного пошуку

Тематичний
(предметний)

пошук, який є головною та найбільш розповсюдженою пошуковою процедурою, оскільки відповідає більшій частині поставлених вище задач. Основна перешкода пошуку - наявність особливостей у системі обліку патентної документації в різних країнах

Іменний

пошук, який широко використовується для контролю за діяльністю конкурента, а також одним із попередніх етапів тематичного пошуку. За пошуковий зразок використовується найменування (прізвище) патентокористувача, заявника

Пошук за
номером
документа

пошук, який здійснюється для встановлення тематичної належності документа, його зв'язку з іншими документами

Системи пошуку

Системи
ручного
пошуку

перегляд
потрібних
розділів

Механізовані
системи
пошуку

механічні
селектори
(до 10 тис.
елементів)

Автоматизовані
системи
пошуку

автоматично
здійснюють
пошук з
урахуванням
раніше заданих
критеріїв

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ТЕМИ

1. Що відноситься до патентної документації?
2. Коли створено і з яких елементів складається міжнародна класифікація винаходів?
3. Що таке патентний пошук?
4. Які є види патентного пошуку?
5. Охарактеризувати системи патентного пошуку.
6. Дайте визначення поняття „патентна інформація”.
7. Дайте визначення поняття „офіційний патентний бюлетень”.
8. Дайте визначення поняття „патентний фонд”.
9. Які дані стосовно винаходів містять офіційні патентні бюлетені?
10. Що таке „патентні дослідження”?
11. Назвіть основне призначення та особливості МПК.
12. Назвіть основне призначення та особливості МКТП.
13. Назвіть основне призначення та особливості МКПЗ.
14. Назвіть основне призначення та особливості КЗЕ.
15. Що таке регламент пошуку.

Лекція №5. Тема: *Економіка інтелектуальної власності*

1. Використання об'єктів права інтелектуальної власності.
2. Підходи до визначення вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.
3. Життєвий цикл об'єкта інтелектуальної власності

Рекомендована література для вивчення теми: [1]; [5]; [6]; [7].

Ознаки нематеріальних активів

Відсутність матеріальної основи і при цьому володіння такою коштовною якістю, як здатність давати дохід власнику, виходячи з довгострокових прав і переваг, що вони приносять йому так довго, як це можливо

Відсутність наміру продажу нематеріальних активів у нормальних умовах діяльності підприємства

Тривалість експлуатації, що дозволяє враховувати їх у складі довгострокових інвестицій як оборотні активи і через обраний варіант облікової політики встановлювати більш розумний термін погашення їхньої первісної вартості при загальній невизначеності термінів функціонування (гудвіл, товарні знаки тощо)

Відсутність відходів

Багатоцільовий характер експлуатації, що дозволяє використовувати об'єкт на різних ділянках діяльності підприємства

Підвищений ступінь ризику в прагненні отримати дохід від застосування подібних активів

Способи комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності

Внесення прав на об'єкти права інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства

Передача (продаж) прав на об'єкти права інтелектуальної власності

Використання об'єктів права інтелектуальної власності у власному виробництві

Торгівля ліцензіями з кожним роком розвивається все активніше. Обіг ліцензійної торгівлі зростає у 2-3 рази швидше, ніж обіг зовнішньої торгівлі, а ліцензійні операції приносять до 10% усіх прибутків світової торгівлі.

Технологія цих угод полягає у тому, що під час продажу ліцензій ліцензіар одержує можливість без вивезення на закордонні ринки готових виробів, а інколи без істотних витрат отримувати значні валютні надходження.

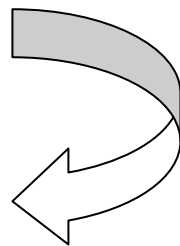
Ліцензію
розуміють
як

надання за певну винагороду права на використання:

- технологічних процесів,
- виробництва та продажу машин,
- механізмів,
- приладів,
- устаткування і т.п.,

в основу яких закладено винаходи та інші науково-технічні досягнення

Ліцензійний договір – це двостороння угода, за якою сторона, що володіє виключним правом на використання винаходу (ліцензіар), надає іншій стороні (ліцензіату) дозвіл (ліцензію) на використання винаходу, а ліцензіат зобов'язується сплачувати ліцензіару платежі та здійснити інші дії, що передбачені договором. Договір вважається дійсним, якщо він укладений в письмовій формі і підписаний сторонами

Ліцензійний договір охороняється спеціальним документом -

ЛІЦЕНЗІЙНОЮ УГОДОЮ

де визначається:

• Предмет (об'єкт) угоди

винахід

промисловий зразок

ноу-хау

• Права та обов'язки сторін

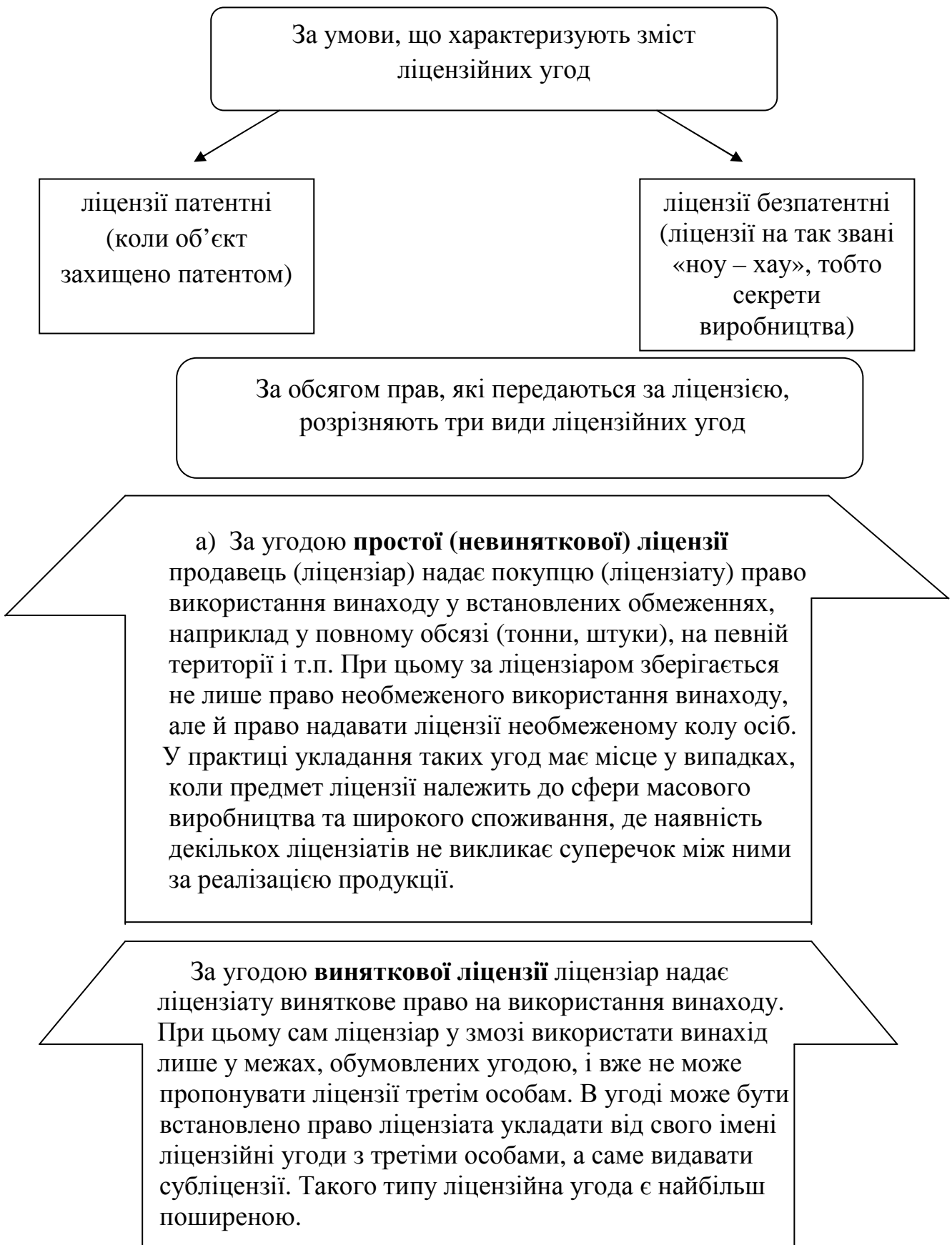
продавця ліцензії (ліцензіара)

покупця ліцензії (ліцензіата)

Обов'язки ліцензіара	Обов'язки ліцензіата
<ul style="list-style-type: none"> - В обумовлені строки передати комплект документів для освоєння об'єкта ліцензії - Надавати необхідну технічну допомогу в освоєнні об'єкта - Гарантувати патентну чистоту та захищати права ліцензіата від порушень з боку третіх осіб 	<ul style="list-style-type: none"> - У встановлені строки виплачувати обумовлену винагороду за ліцензією - Дотримуватись одержаної технічної документації та технологічних рекомендацій - В обумовлені терміни розгорнути виробництво за ліцензіями - Гарантувати високу якість продукції за ліцензіями - Інформувати ліцензіара про удосконалення, які занесені в об'єкт ліцензії та обмінюватися цими удосконаленнями у відповідності з угодою

Класифікація ліцензійних угод:

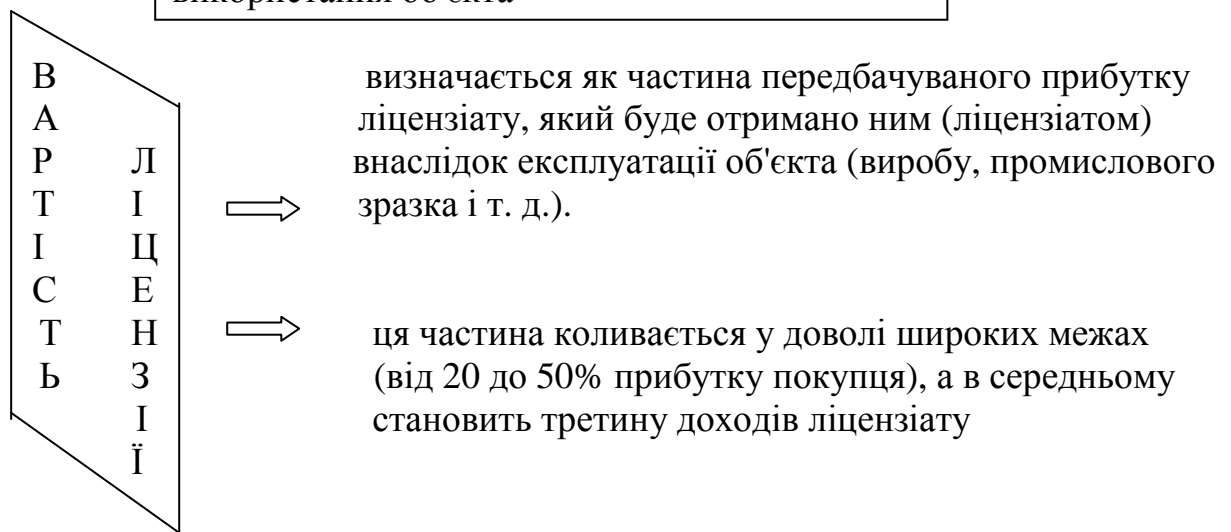

Однак права, надані за винятковою ліцензією, можуть обмежуватися.

Наприклад:

- 1) використання винаходу може бути обмежене територіально, а саме ліцензія поширюється лише на обмеженій території
- 2) застосовується кількісне обмеження щодо обсягу виробленої продукції
- 3) вводиться обмеження строку дії ліцензії

в) За умовою **повної ліцензії** ліцензіат отримує можливість використовувати усі засновані на патенті права протягом встановленого строку, найчастіше – протягом усього терміну дії патенту. Такого типу угоди укладаються, коли ліцензіар не має достатніх можливостей самостійного використання об'єкта

Ліцензійні винагороди поділяються на два види:

Одноразові (паушальні) платежі вносяться під час:

- підписання угод;
- подання технічної документації;
- завершення будівництва та введення в експлуатацію першої установки;
- досягнення проектної потужності чи продуктивності

Платежі з одиниці випущеної чи реалізованої продукції (роялті).

Обчислюються у вигляді відсотка від суми, вирученої від продажу продукції

Підготовка пропозиції щодо продажу, купівлі та обміну ліцензіями

В Україні питання купівлі, особливо продажу ліцензій в іншій країні, знаходяться у віданні Міністерства освіти і науки, молоді та спорту

Затверджено зразок угоди про продаж –
купівлю ліцензій на використання
винаходу (корисної моделі)

Р
О У
З Г
Д О
І Д
Л И
И

1. Визначення термінів.
2. Предмет угоди.
3. Технічна документація.
4. Обов'язки та відповідальність.
5. Технічна допомога в освоєнні виробництва продукції за ліцензію.
6. Платежі.
7. Інформація та звітність.
8. Забезпечення конфіденційності.
9. Захист переданих прав.
10. Реклама.
11. Вирішення суперечок.
12. Строк дії угоди.
13. Інші умови.

Реквізити ліцензійного договору:

- ✓ Сторони договору: повне найменування та юридична адреса - для юридичної особи; прізвище, ім'я, по-батькові та адреса - для фізичної особи;
- ✓ Номер патенту;
- ✓ Назва винаходу;
- ✓ Предмет договору
- ✓ Обсяг прав, що передаються;
- ✓ Права та обов'язки сторін;
- ✓ Вид ліцензії;
- ✓ Територія дії ліцензійного договору;
- ✓ Строк дії ліцензійного договору;
- ✓ Підписи сторін;
- ✓ Дата укладення договору.

Підходи до оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності

Витратний підхід

заснований на припущенні, що вартість об'єкта інтелектуальної власності дорівнює вартості витрат на його створення, доведення до робочого стану й амортизацію

Дохідний підхід припускає, що ніхто не стане вкладати свій капітал у придбання того чи іншого об'єкта інтелектуальної власності, якщо такий же дохід можна одержати будь-яким іншим способом

Порівняльний (ринковий) підхід

до оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності припускає використання прийому порівняння продажів

Послідовність оцінки права на ОІВ

Ідентифікація об'єкта інтелектуальної власності - встановлення факту його юридичної правомочності та правовласника

Визначення мети оцінки

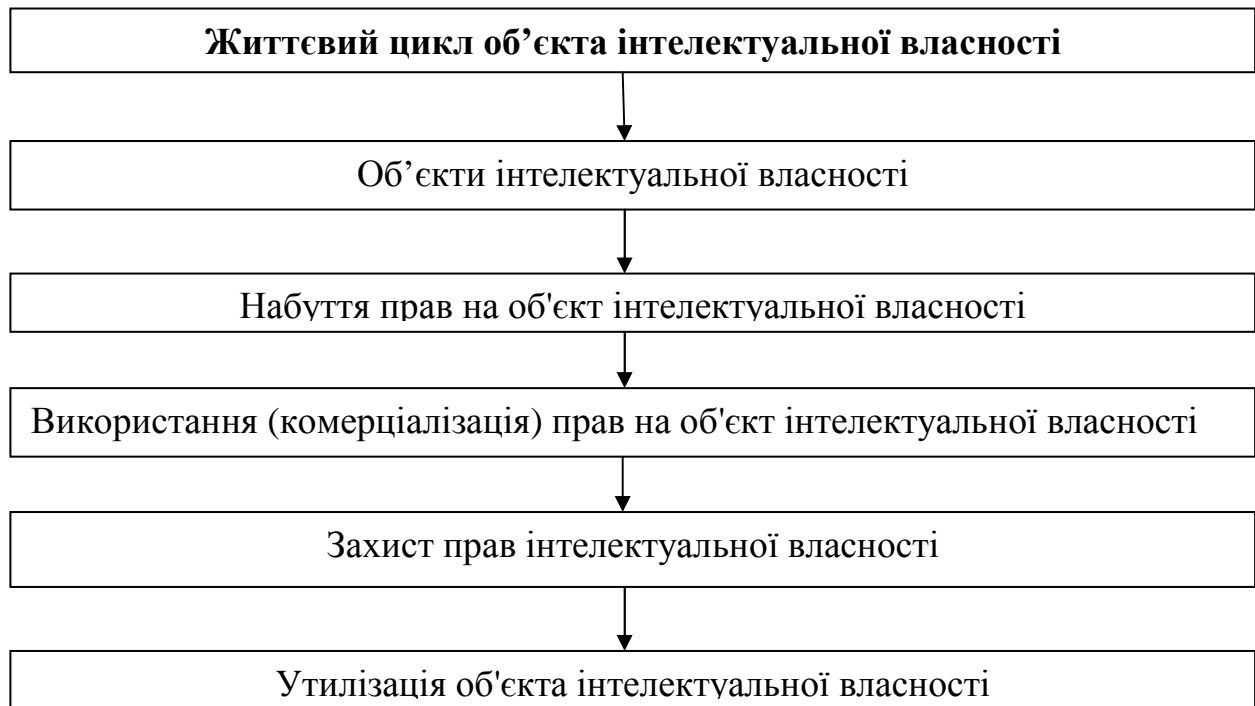
Визначення бази оцінки - вид вартості, що буде використаний під час оцінки. Оцінка проводиться із застосуванням бази, що відповідає ринковій вартості або неринковим видам вартості. До неринкових видів вартості відносяться: залишкова вартість заміщення, вартість - у використанні, інвестиційна вартість тощо

Вибір підходу до оцінки. Обумовлюється видом об'єкта інтелектуальної власності, метою і базою оцінки

Вибір методу оцінки

Розрахунок вартості прав на об'єкт інтелектуальної власності

Оформлення звіту про оцінку, в якому повинна бути відображена всебічно обґрунтована вартість прав на об'єкт інтелектуальної власності

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ТЕМИ

1. Дайте визначення інтелектуальної економіки.
2. Чому виникає потреба в оцінці об'єктів інтелектуальної власності?
3. Дохідний підхід до оцінки інтелектуальної власності.
4. Витратний підхід до оцінки інтелектуальної власності.
5. Ринковий підхід до оцінки інтелектуальної власності.
6. Що розуміють під поняттям «капіталізація»?
7. Що розуміють під механізмом комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності?
8. Що розуміють під поняттям «інтелектуальний капітал»?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Дейниченко, Г.В. Інтелектуальна власність [Текст]: Підручник / Г.В. Дейниченко, Д.В. Горєлков, В.В. Дуб, І.В. Золотухіна, З.О. Мазняк, О.Г. Терешкін. – Харків: Кроссруд, 2010. – 358 с.
2. Дейниченко Г.В., Дуб В.В. Патентознавство: Навч. посібник / Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків: ХДУХТ, 2006. – 208 с.: Бібліогр.: 32 назв.
3. Охорона інтелектуальної власності в Україні / С.О.Довгий, В.О.Жаров, В.О.Зайчук та ін. - К.: Форум, 2002. -319 с
4. Черевко Г.В. Інтелектуальна власність: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2008. – 412с.

Додаткова література

5. Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. - Наук.-практ. вид.: у 4-х т. / За заг. ред. О.Д. Святоцького. – Т.1. Право інтелектуальної власності. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999.-500 с.
Т.2. Авторське право і суміжні права. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999.-460 с.
Т.3. Промислова власність. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999.-656 с.
Т.4. Оцінка інтелектуальної власності. Бухгалтерський облік та оподаткування. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999, - 384 с.
6. Добриніна Г.П., Пархоменко В.Д. Патентна інформація та документація. Патентні дослідження: конспект лекцій. - К.: Ін-т інтел. власності і права, 2000. - 84 с.
7. Охорона промислової власності в Україні: За ред. О.Д. Святоцького, В.Л. Петрова. – К.: "Ін Юре", 1999 – 400 с.
8. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-ІУ.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 року № 2341-ІІ.
10. Митний кодекс України від 11.07.2002 року № 92-ІУ.
11. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 року № 1618-ІУ.
12. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-ІУ.
13. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 року № 1798-ХП.
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Офіційний текст. -К., 2004.

Інтернет ресурси для забезпечення дисципліни

<http://www.srou.kiev.ua> – сайт Державного департаменту інтелектуальної власності України

<http://www.ukrpatent.org> – пошуковий сайт Укрпатенту

<http://www.ip-centr.kiev.ua> - сайт Українського центру інноватики та патентно-інформаційних послуг

<http://www.uacr.kiev.ua/> - УААСП

<http://pravo.com.ua/> - Право в області інформаційних технологій

<http://www.ukrpravo.com/> - Українське право

<http://www.copyright.ru/> - російська правова база та статті

<http://www.liga.kiev.ua/lenta/get.html?id=5338> – “Кому належить авторське право на гіперпосилання?”;

<http://itc.ua/article.phtml?ID=178&pid=22&IDw=60> - Авторське право на комп'ютерні програми, створені по найманню

<http://www.copyright.gov/> - Офіс по авторському праву Америки

Електронні видання та бібліотеки України

<http://zakon.rada.gov.ua/> - законодавча база Верховної Ради України

<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського

<http://www.gntb.n-t.org/> - Державна науково-технічна бібліотека України

<http://www.nplu.kiev.ua/> - Національна парламентська бібліотека

<http://www.cgntb.dp.ua/> - Центральна державна науково-технічна бібліотека горно-металургічного комплексу України

www.uintei.kiev.ua – УкрІНТЕІ

<http://www.ipri.kiev.ua/> - Інститут проблем реєстрації інформації

<http://www.mon.gov.ua/> - Міністерство освіти и науки України

<http://www.ip-centr.kiev.ua/> - Український центр інноватики и патентно-інформаційних послуг

<http://foodportal.com.ua/tppcatalog.html> - каталог торгово-промислових палат України

www.industry.com.ua – інформація про діяльність промислових підприємств України

Електронні видання та бібліотеки Росії

<http://www.viniti.ru/> - ВІНІТІ (Всеросійський інститут наукової та технічної інформації);

<http://www.vntic.org.ru/> - ВНТІЦ (Всеросійський науково-технічний інформаційний центр). Державна реєстрація та облік відкритих НДР і ОКР, дисертацій, алгоритмів і програм. Реєстрація опису наукових ідей, гіпотез, теорій, концепцій, методів, способів і пропозицій у будь-якій області знань. Бази даних реферативної, бібліографічної і довідкової інформації (загальним обсягом більше 1,5 млн. документів)

<http://www.fips.ru/> - Роспатент.

<http://www.gpntb.ru/> - Державної публічної науково-технічної бібліотеки Росії
<http://elibrary.ru/defaultx.asp> - Наукова електронна бібліотека РФ
http://www.mtu-net.ru/inic_patent/ - ІНІЦ - Інформаційно-видавничий центр Роспатента
<http://www.istc.ru/> - Міжнародний науково-технічний центр (МНТЦ)
<http://miclibrary-intas.ru/> - Міжнародний інформаційний центр (передплата на б/п науково-технічні й інші електронні видання)
<http://www.kompass.ru/> - Компас для РФ
<http://www.vniki.ru/> - Всеросійський науково-дослідний кон'юнктурний інститут

Міжнародні патентні відомства

<http://www.wipo.org/> - ВОІВ
<http://www.wipo.int/pctdb/en/search-adv.jsp> - ВОІВ пошук
<http://ipdl.wipo.int> - пошук
<http://ep.espacenet.com/> - сервер Європейського патентного відомства
<http://www.eapo.org/> - Євразійська патентна організація

Національні патентні відомства

CA	Канада	http://opic.gc.ca/
CH	Швейцарія	http://www.ige.ch/
CN	Китай	http://www.cipo.gov.cn/
DE	Німеччина	http://www.deutsches-patentamt.de/
DK	Данія	http://www.dkpto.dk/
EE	Естонія	http://www.epa.ee/
FI	Фінляндія	http://www.prh.fi/
FR	Франція	http://www.inpi.fr/
GB	Англія	http://www.patent.gov.uk/ http://www.intellectual-property.gov.uk/
JP	Японія	http://www.jpo.go.jp/
PL	Польща	http://www.uprp.pl/
SE	Швеція	http://www.prv.se/
US	Америка	http://www.uspto.gov/patft/index.html

ПАТЕНТНІ ВІДОМСТВА КРАЇН СНГ

Азербайджан - <http://www.azpat.org/>;
Вірменія - <http://www.armpatent.org/>;
Білорусь - <http://www.belgopatent.org/russian/news/>;
Грузія - <http://www.sakpatenti.org.ge/eng/e-index.html>;
Казахстан - <http://www.kazpatent.org/>;
Киргизстан - <http://www.kyrgyzpatent.org/>;
Литва - <http://www.vpb.lt/>;

Молдова - <http://www.moldovanpatentoffice.org/>;
Таджикистан - <http://www.tjpat.org/>;
Туркменістан - <http://www.tmpatent.org/>
Узбекистан - <http://www.patent.uz/>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РИНОК ЛІЦЕНЗІЙ:

<http://www.ntis.gov/products/bestsellers/statabs/statabs.asp> - Statistical Abstract of the United States;
<http://www.ssb.no/en/mb/> - Monthly Bulletin of Statistics»;
<http://www.imf.org/external/bopage/bopindex.htm> - Balance of Payments Statistics»;
<http://library.louisville.edu/government/subjects/economy/survey.html> - Survey of Current Business» (США);
http://www.bundesbank.de/vo/vo_mb.en.php - Monthly Report of the Deutsche Bundesbank(Німеччина);
<http://www.dbj.go.jp/english/public/research/no01.html> - Report the survey of Research and Development(Японія);
<http://www.bi.les-europe.org> - Ліцензійне суспільство Великої Британії;
<http://www.les-europe.org> - Європейське ліцензійне суспільство;
<http://www.lesi.org> - Міжнародне ліцензійне суспільство;
<http://www.les-russia.org> - Російське ліцензійне суспільство.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Укладачі:

ДЕЙНИЧЕНКО Григорій Вікторович

ЗОЛОТУХІНА Інна Василівна

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ (КОРОТКИЙ)

для студентів спеціальностей 7/8.030510.01 «Товарознавство та комерційна діяльність», 7/8.030510.02 «Товарознавство та експертиза в митній справі», 7/8.030510.03 «Експертиза товарів та послуг», 7/8.030510.04 «Управління якістю та безпечністю товарів»
товарознавчого факультету

Підп. до друку . .12 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет. Друк офс.
Обл.-вид. арк.- Ум. друк. арк.- Тираж прим. Зам.№

Харківський державний університет харчування та торгівлі.
61051, Харків-51, вул. Клочківська, 333.
ДОД ХДУХТ. Харків-51, вул. Клочківська, 333.